

NEMZETKÖZI ÉS HAZAI DEMOGRÁFIAI ADATOK, TÉNYEK

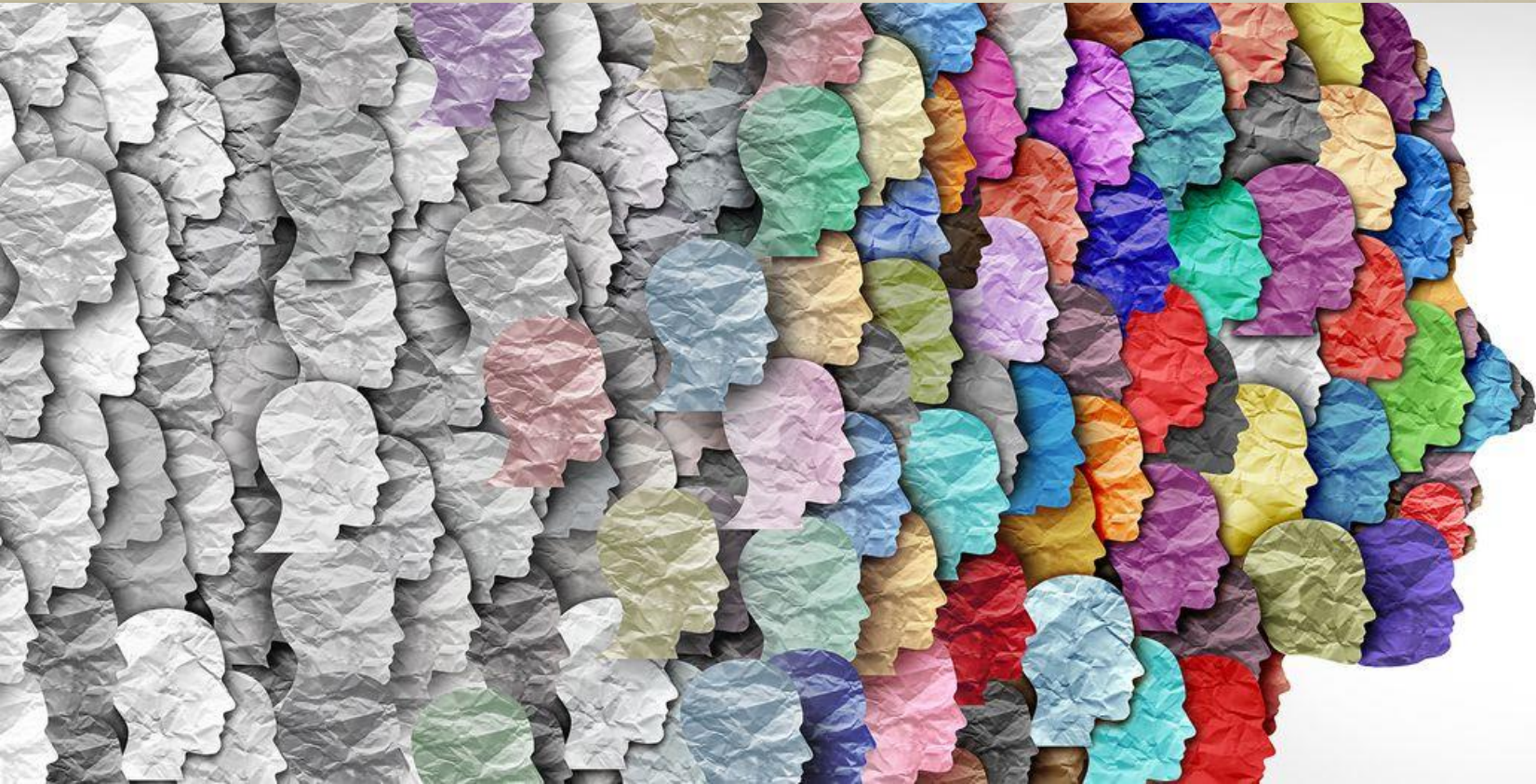

BEVEZETÉS A SZOCIOLÓGIÁBA
WJLF

PECZE MARIANN

A FÖLD NÉPESSÉGE, ANNAK VÁLTOZÁSA

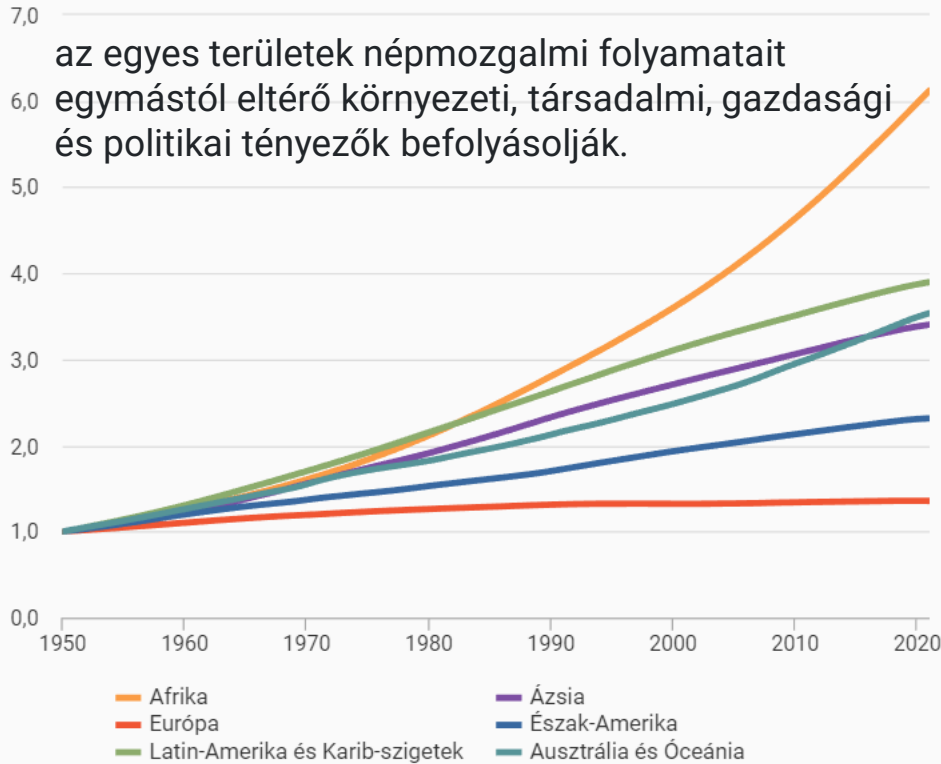
NÉPESSÉG A NEMZETKÖZI TÉRBEN ÉS MAGYARORSZÁGON

DEMOGRÁFIAI ROBBANÁSOK

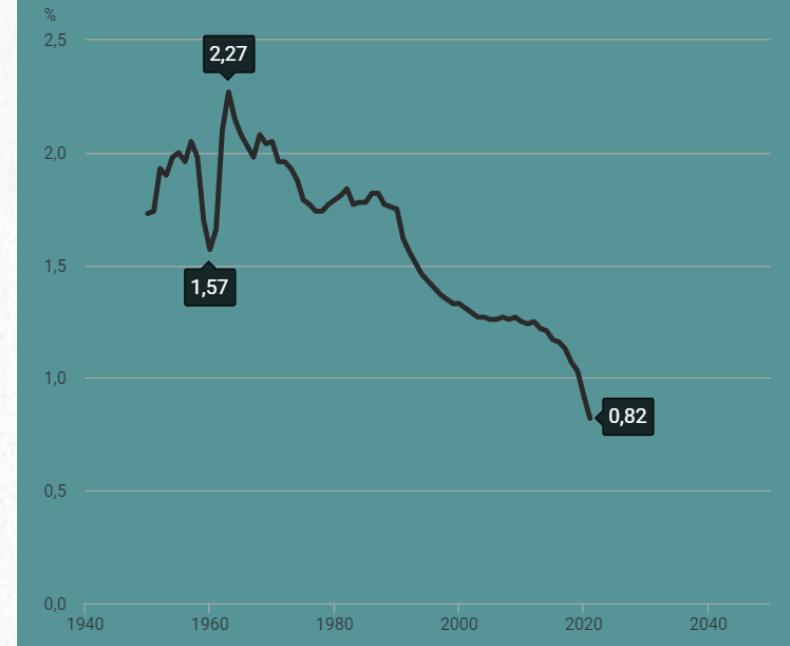
- XIX. sz. 1. Demográfiai robbanás
 - Fejlett világ
 - Halandóság csökkenése
 - Előbbit lassan követi a termékenység folyamatos visszaesése
- II. vh. után 2. Demográfiai robbanás
 - Fejlődő országok
 - Gyorsan csökken a halandóság
 - Termékenység alig esik

A világ népességfejlődése régióként

(1950=1,0)

A világ népességének növekedési üteme

1 milliárd fő

1804

A globális népességszám hosszú időszakon keresztül alacsony volt, több százezer év telt el, mikorra 1804-ben 1 milliárd főre, majd további 123 év alatt a duplájára nőtt.

2 milliárd fő

1927

123 év

4 milliárd fő

1974

47 év

8 milliárd fő

2022

November 15-én érte el a világ népessége a 8 milliárd főt (ENSZ)

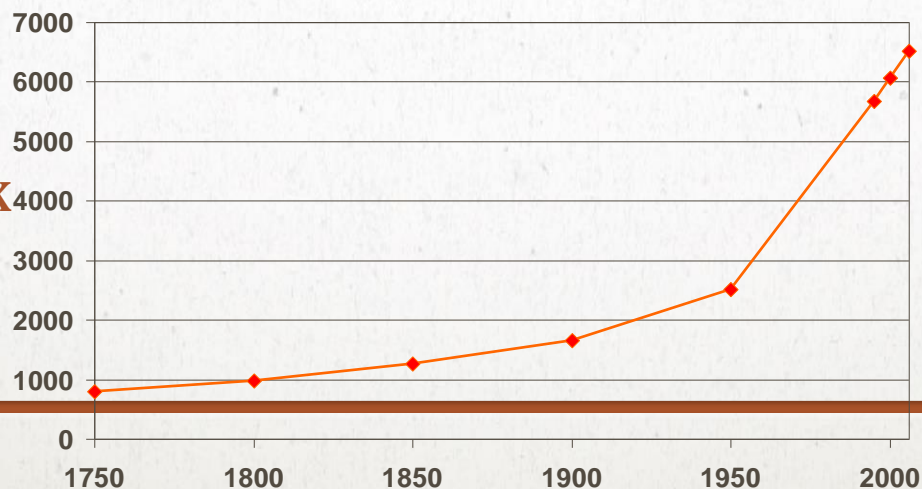
48 év

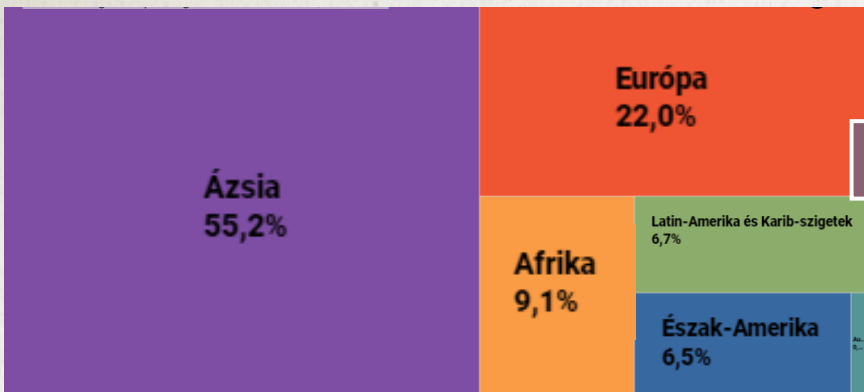
A VILÁGNÉPESSÉG MEGKÉTSZEREZŐDÉSI SZAKASZAI

időszakasz dátuma	időszakasz hossza (év)	népességszám a szakasz elején (millió fő)	népességszám a szakasz végén (millió fő)	Népességnövekedés (millió fő)
Kr.e. 10.000-Kr.e. 7.000	3000	5	10	5
Kr.e. 7000-Kr.e. 4500	2500	10	20	10
Kr.e. 4500-Kr.e. 2500	2000	20	40	20
Kr.e. 2500-Kr.e. 1000	1500	40	80	40
Kr.e. 1000- Kr. születése	1000	80	160	80
Kr. születése- 900	900	160	320	160
900-1700	800	320	600	280
1700-1850	150	600	1200	600
1850-1950	100	1200	2500	1300
1950-1985	35	2500	5000	2500

A kezdetektől 1985-ig a Föld népessége tízszer duplázódott meg és az egyes kétszereződések között egyre rövidebb idő telt el. Míg az első megduplázódáshoz még kb. 3000 év kellett (Kr.e. 10000 - Kr.e. 7000), az utolsóhoz már csak 35 év volt szükséges (1950 - 1985). A XX. század második felében a világ népességének átlagos évi növekedési üteme 1,7-2,0%.

A VILÁG NÉPESSÉGÉNEK ALAKULÁSA 1750 ÉS 2006 KÖZÖTT (MILLIÓ FŐ)

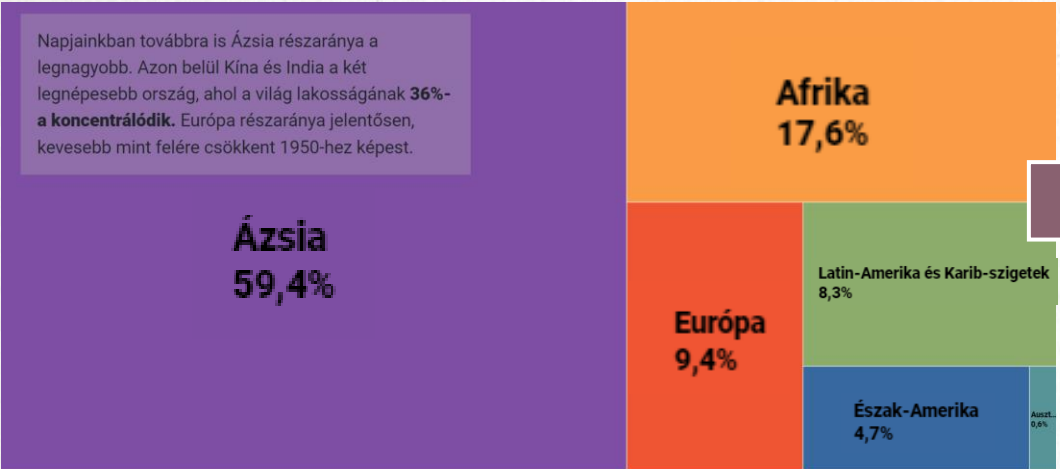

1950

Afrika népességszáma kevesebb mint fele volt az európainak.

A VILÁG NÉPESSÉGÉNEK MEGOSZLÁSA RÉGIÓK SZERINT

2021

2050

A VILÁG NÉPESSÉGE KONTINENSENKÉNT

2022-ben a világ lakosságának több mint fele Ázsiában él. A világ két legnépesebb régiója Kelet- és Délkelet-Ázsia, ahol 2,3 milliárd ember él, valamint Közép- és Dél-Ázsia 2,1 milliárddal.

India és Kína – egyenként több mint 1,4 milliárd lakossal – e két régió lakosságának nagy részét alkotják. Kína népessége már nem növekszik, és már 2023-ban elkezdődhet a csökkenés – amikor a még mindig évi 0,7%-os növekedéssel India a világ legnépesebb országaként meg fogja előzni.

Kelet- és Délkelet-Ázsiában a termékenység az 1960-as évek óta gyorsan hanyatlik, és az 1990-es évek elején elérte a pótlási szintet – így a régió növekedése 2022-től mindössze évi 0,2%-ra lassult. Népessége az előrejelzések szerint a 2030-as évek közepére éri el a csúcst, mintegy 2,4 milliárd embernél.

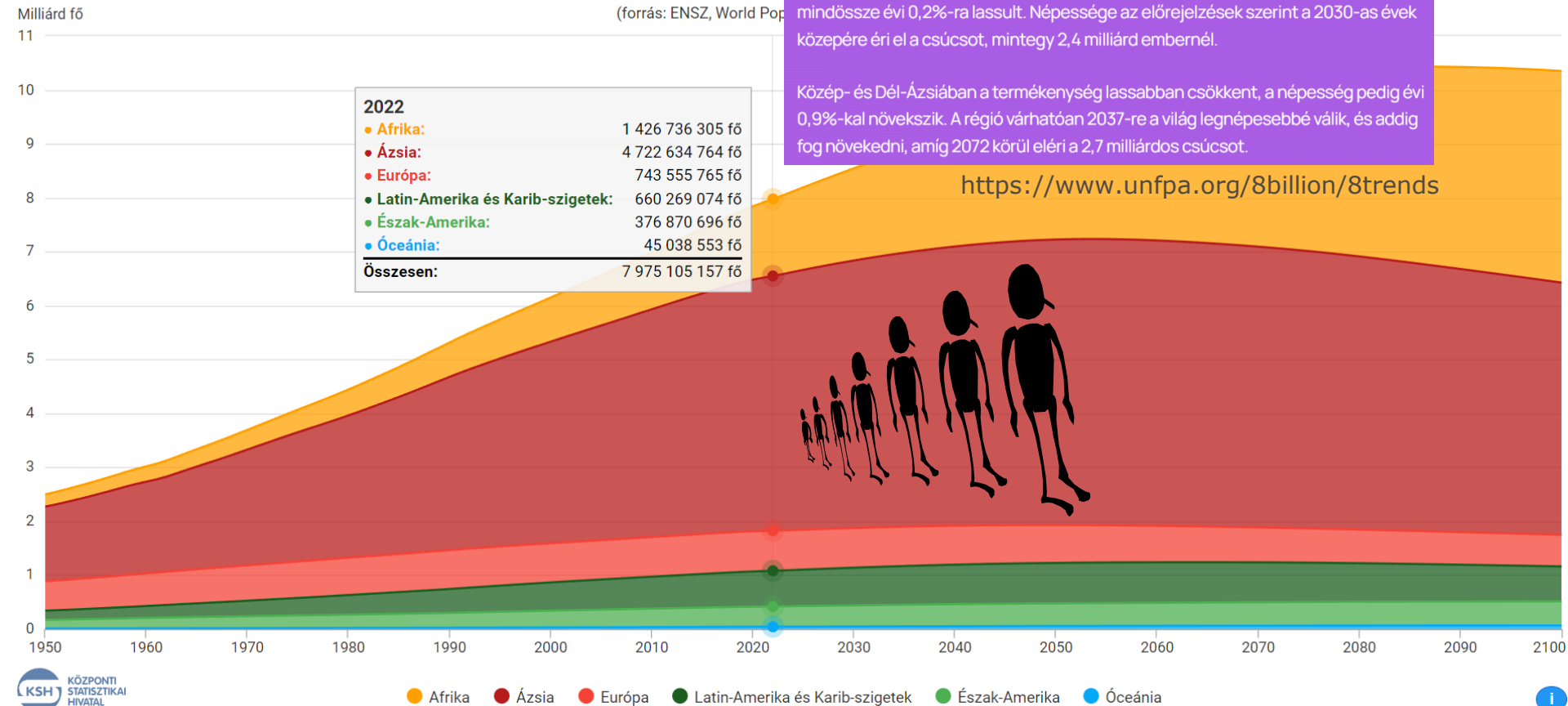
Közép- és Dél-Ázsiában a termékenység lassabban csökkent, a népesség pedig évi 0,9%-kal növekszik. A régió várhatóan 2037-re a világ legnépesebbé válik, és addig fog növekedni, amíg 2072 körül eléri a 2,7 milliárdos csúcst.

A világ népessége kontinensek szerint

(forrás: ENSZ, World Pop)

2022	
● Afrika:	1 426 736 305 fő
● Ázsia:	4 722 634 764 fő
● Európa:	743 555 765 fő
● Latin-Amerika és Karib-szigetek:	660 269 074 fő
● Észak-Amerika:	376 870 696 fő
● Óceánia:	45 038 553 fő
Összesen:	7 975 105 157 fő

<https://www.unfpa.org/8billion/8trends>

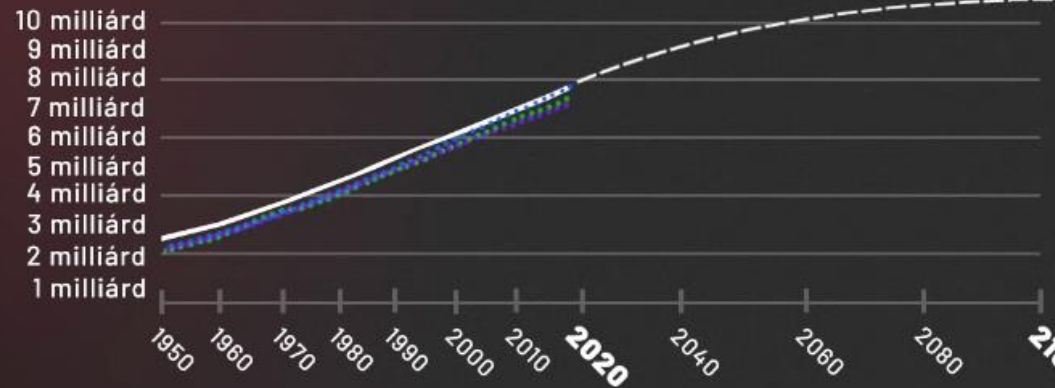

Jelenleg a Földön a legtöbben Kínában és Indiában (1,3 milliárdan) élnek. (USA, Indonézia, Pakisztán, Brazília követi)

A népességnövekedés az évtizedek során Nyugat-Európából Ázsiába és Afrikába helyeződött át, ezekben az országokban jelenleg a magas születési és alacsony halálozási arány a jellemző. A legerősebb demográfiai robbanásra Afrikában számítanak: Nigéria (138 millió), Etiópia (77 millió), Kongó (66 millió) 40 év alatt megtriplázhatja a mai népességét.

Népességnövekedés-projekciók

forrás: Our World in Data / ENSZ

Globális népességszám

2020-ban: **7,79 milliárd**

2020-ra becsült populáció:

1982-ben: 7,81 milliárd

1990-ben: 8,09 milliárd

1998-ban: 7,5 milliárd

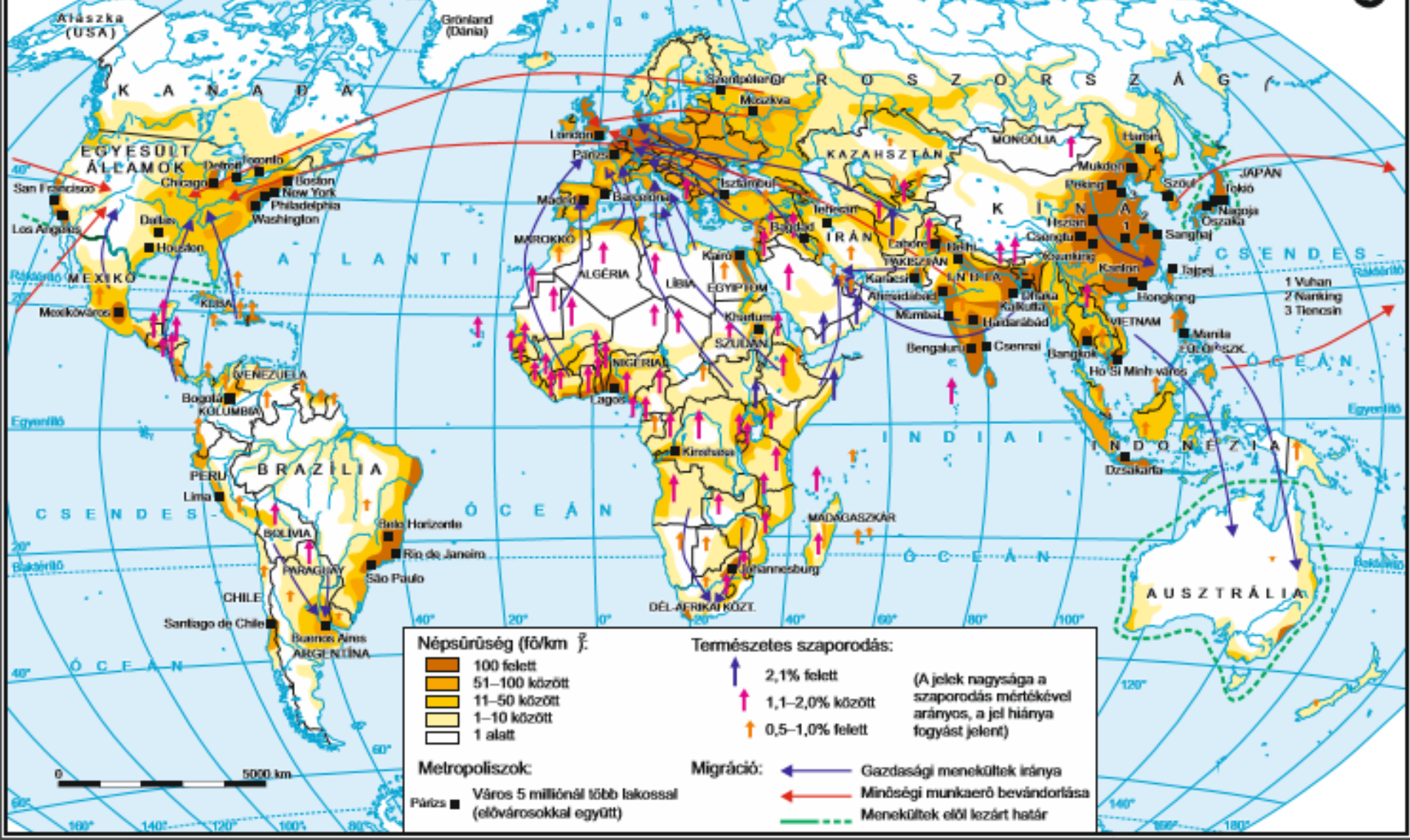

ORSZÁGOK NÉPESSÉG SZERINTI LISTÁJA (1-31. HELY)

◊	Ország (vagy függő terület) ◊	Népesség ◊	Dátum ◊	% a világ népességéből ◊
-	Az egész Föld népessége	7,425,322,000	2017. 10.03.	100%
1	 Kína ^[3]	1,386,710,000	2017. 10.03.	18,4%
2	 India ^[2]	1,322,060,000	2017. 10.03.	17,5%
-	 Európai Unió	511,805,000	2017. 01.01.	6,81%
3	 Amerikai Egyesült Államok	325,868,000	2017. 10.03.	4,33%
4	 Indonézia	261,890,000	2017. 07.01.	3,51%
5	 Pakisztán	209,112,000	2017. 10.03.	2,63%
6	 Brazília	208,077,000	2017. 10.03.	2,76%
7	 Nigéria	190,886,000	2017. 07.01.	2,54%
8	 Banglades	163,241,000	2017. 10.03.	2,17%
9	 Oroszország ^[3]	146,809,643	2017. 08.01.	1,95%
10	 Japán	126,670,000	2017. 09.01.	1,69%
11	 Mexikó	123,364,426	2017. 07.01.	1,63%
12	 Etiópia	104,957,000	2017. 07.01.	1,40%
13	 Fülöp-szigetek	104,685,000	2017. 10.03.	1,39%

14	 Egyiptom	95,810,700	2017. 10.03.
15	 Vietnam	93,700,000	2017. 07.01.
16	 Németország	82,800,000	2016. 12.31.
17	 Kongói Demokratikus Köztársaság	81,339,988	2017. 07.01.
18	 Irán	80,476,500	2017. 10.03.
19	 Törökország	79,814,871	2016. 12.31.
20	 Thaiföld	68,414,000	2017. 07.01.
21	 Franciaország	67,135,000	2017. 09.01.
22	 Egyesült Királyság	65,648,100	2016. 07.01.
23	 Olaszország	60,525,277	2017. 04.30.
24	 Tanzánia	57,310,000	2017. 07.01.
25	 Dél-afrikai Köztársaság	56,521,900	2017. 07.01.
26	 Mianmar	55,371,000	2017. 07.01.
27	 Dél-Korea	51,446,200	2017. 07.01.
28	 Kenya	49,699,862	2017. 07.01.
29	 Kolumbia	49,431,200	2017. 10.03.
30	 Spanyolország	46,528,966	2017. 01.01.
31	 Argentína	44,044,811	2017. 07.01.

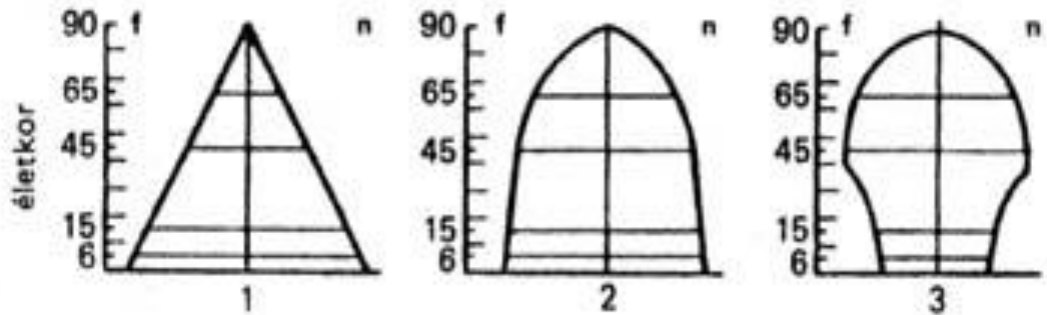
A FÖLD DEMOGRÁFIAI TÉRKÉPE NAPJAINKBAN

Népsűrűség (fő/km²)		Természetes szaporodás:		<i>(A jelek nagysága a szaporodás mértékével arányos, a jel hiánya fogyást jelent)</i>
	100 felett		2,1% felett	
	51–100 között		1,1–2,0% között	
	11–50 között		0,5–1,0% felett	
	1–10 között			
	1 alatt			
Metropoliszok:		Migráció:		
	Város 5 milliónál több lakossal (elővárosokkal együtt)		Gazdasági menekültek iránya	
			Minőségi munkaerő bevándorlása	
			Menekültek elől lezárt határ	

KORFA

KORFA

A korpiramisok alaptípusai. 1 = növekvő népesség, 2 = állandó (stacioner) népesség, 3 = fogyó népesség. (Forrás: Sozial- und Wirtschaftsgeographie)

A népesség kor és nem szerinti megoszlását **korfával** (=korpiramissal) ábrázolják: A vízszintes tengelyen bal oldalt a férfiak, jobb oldalt a nők aránya %-ban, a függőleges tengelyen a korcsoportok szerepelnek.

A korfa alakja alapján **demográfiai típusok** különböztethetők meg:

növekvő népesség korfája: széles alapú, fölfelé gyorsan keskenyedő korfa, a fiatal korcsoportok magas (a gyermekkorúak 40-50%), az idősebbek alacsony (2-4%) aránya jellemzi. A legszegényebb, mezőgazdasági jellegű országokra jellemző, ahol magas a születési és a halálozási arány is és alacsony a várható élettartam (pl: India, Kína, számos afrikai ország).

stagnáló népesség korfája: méhkas alakú, a fiatalok (gyermekkorúak: 20-25%) és a középkorúak aránya magas és közel azonos, csak az idősebb korosztályoknál (10-15%) keskenyedik el a korfa. Egyenletesen nő a népesség száma és várható élettartama (pl. USA, Ausztrália).

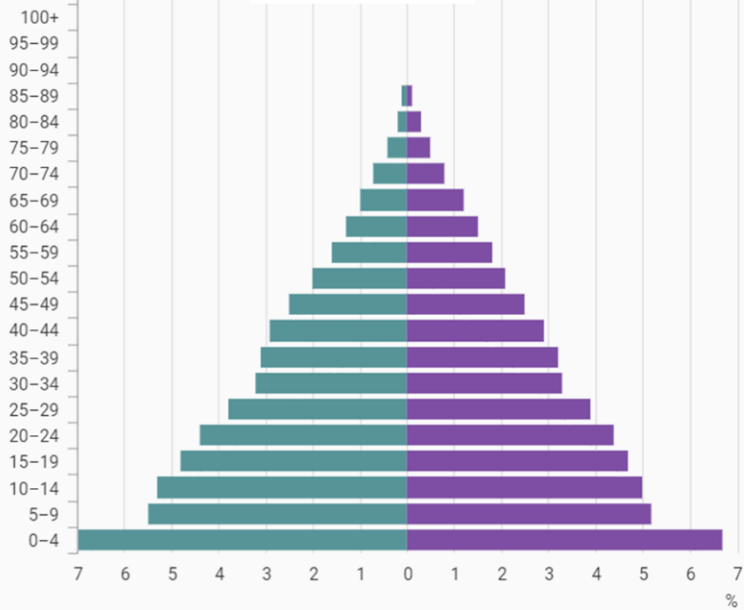
fogyó népesség korfája: keskeny alapú, fölfelé kissé szélesedő korfa, a fiatalok aránya csökken (gyermekkorúak: 15-20%), a várható élettartam hosszú, az idősek aránya nő (15-20%), eléri, majd meghaladja a fiatalok arányát. Gyorsan öregedik a népesség, a létszám stabilizálódik, majd csökken (pl. Svájc, Dánia, Németország, Olaszország, Magyarország).

KORFA TÍPUSOK

1. piramis alakú korfa, a növekedő népességek sajátossága, jellemzően a fejlődő országok tartoznak ide;
2. harang alakú korfa, a stagnáló (öregedő) népesség sajátossága, amelyet az idősebb emberek számának viszonylagos emelkedése jellemez;
3. urna vagy hagyma alakú korfa, a fogyó (csökkenő), alacsony gyermekszámú népesség jellemzője.

Életkor, éves

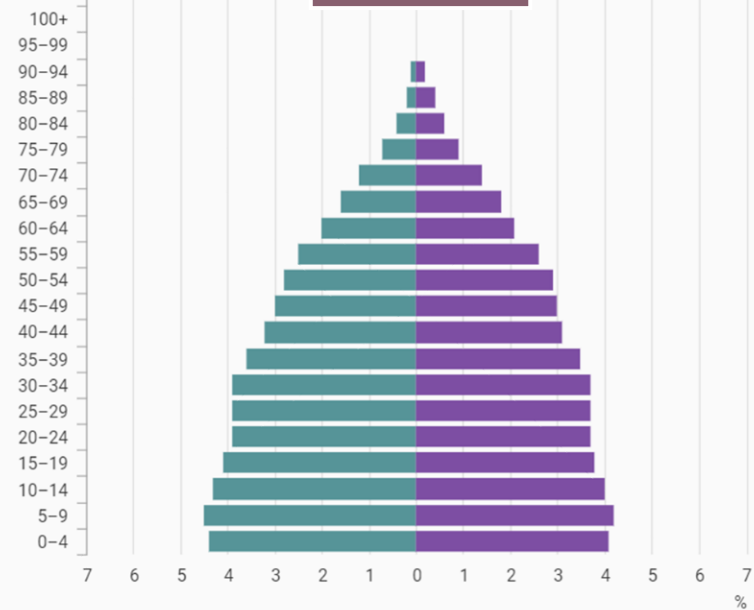
1950

Férfi Nő

Életkor, éves

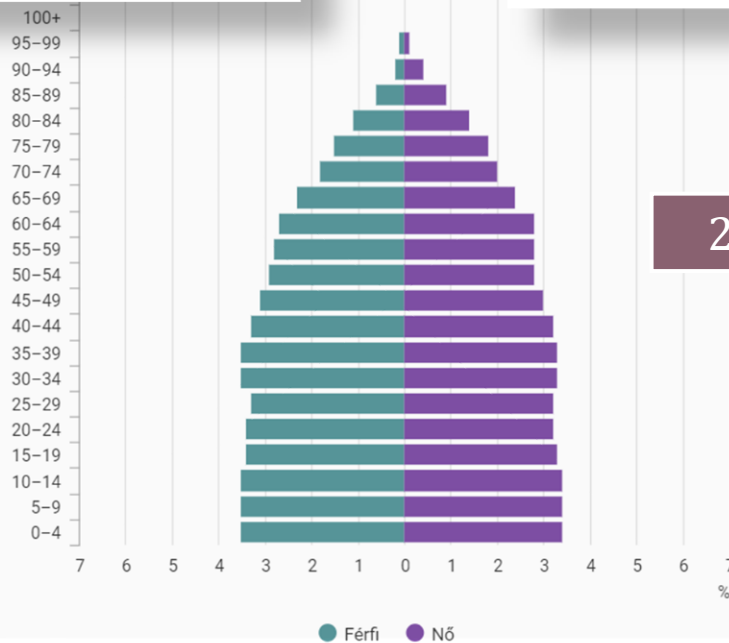
2021

Férfi Nő

A VILÁG NÉPESSÉGE KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

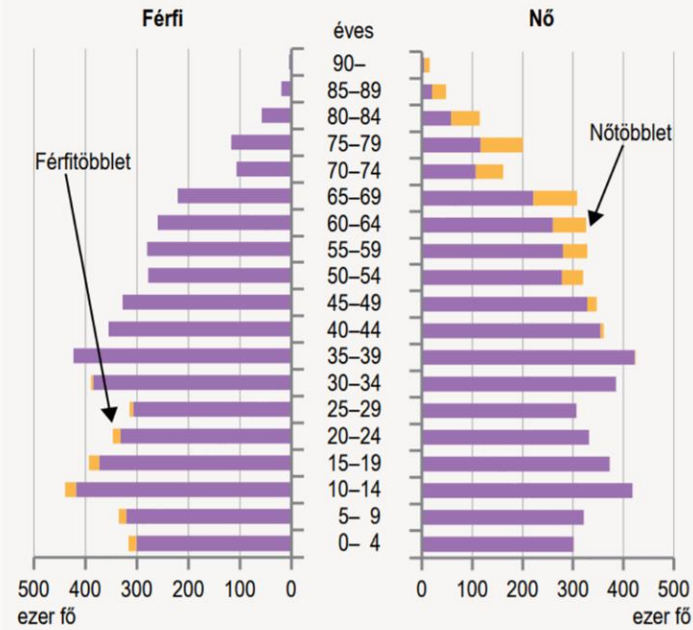
2050

Férfi Nő

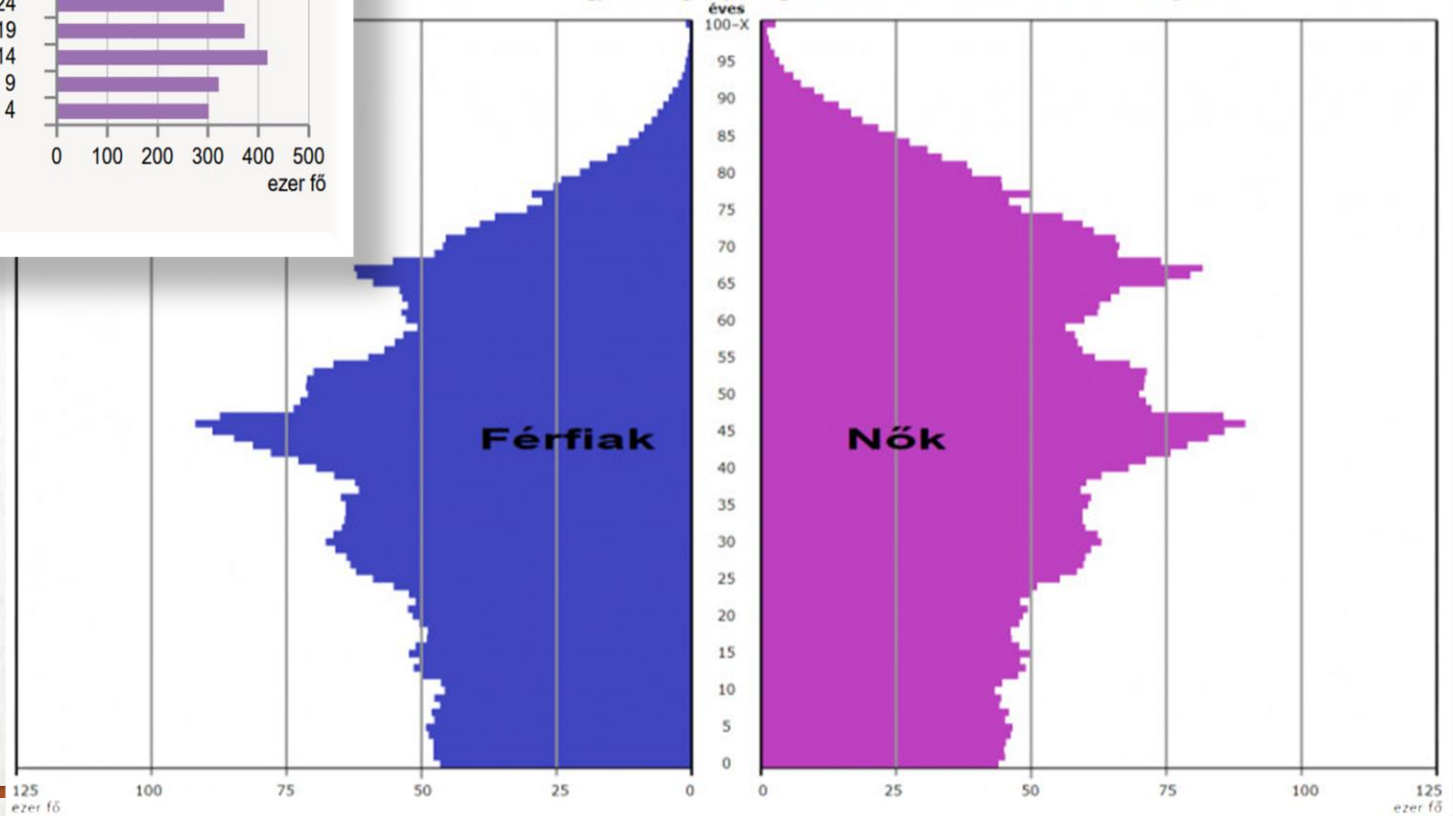
MAGYARORSZÁG KORFÁJA 2022

1990. január 1.

† Előzetes, részben becscsült adatok.

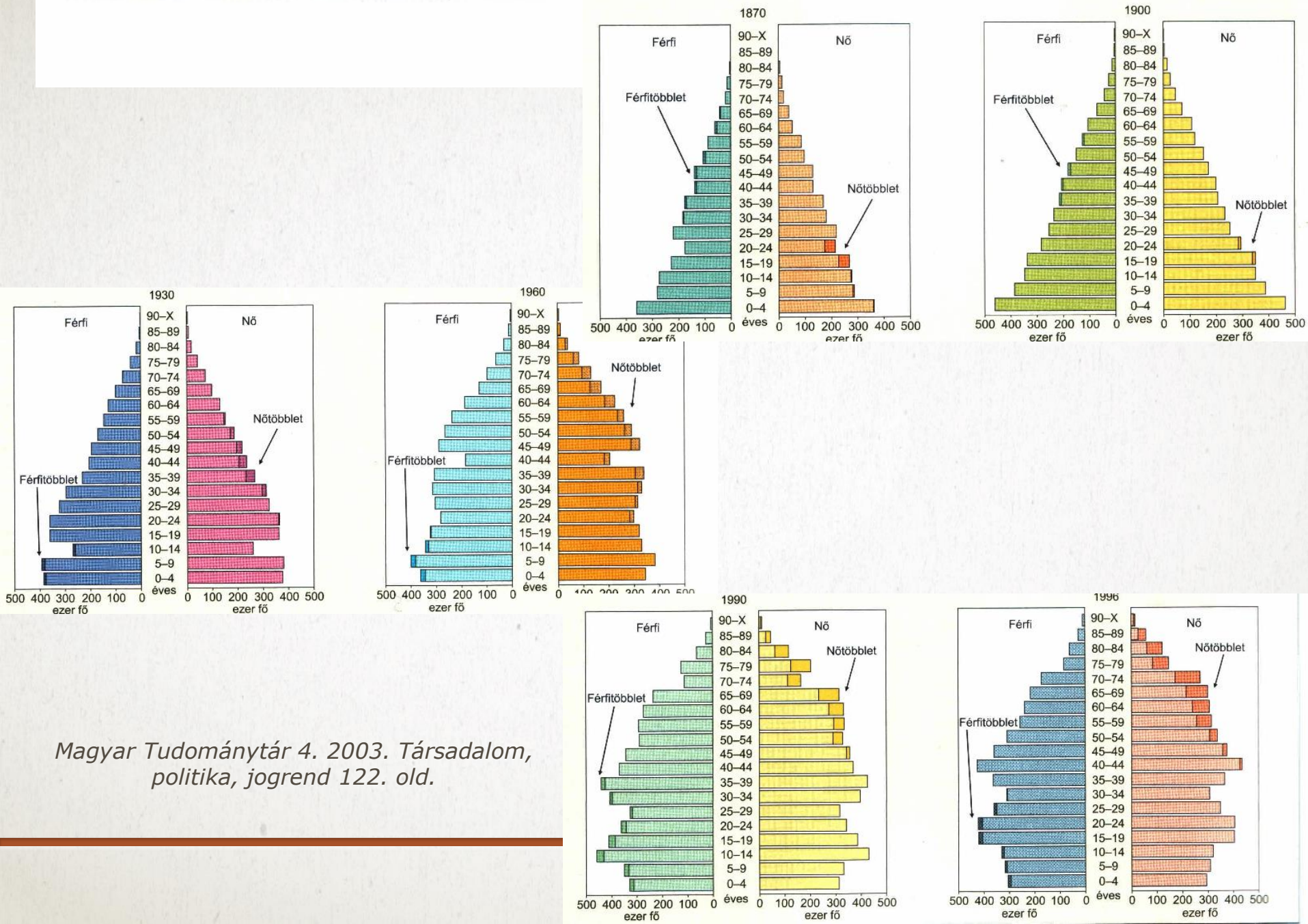
Magyarország népességének száma nemek és életkor szerint, január 1.

(forrás: KSH)

A jelenlegi becslések szerint Magyarország lakossága 2022-ben
9.711.688 fő

24. ábra. A népesség megoszlása nemek és korcsoportok szerint, 1870–1996

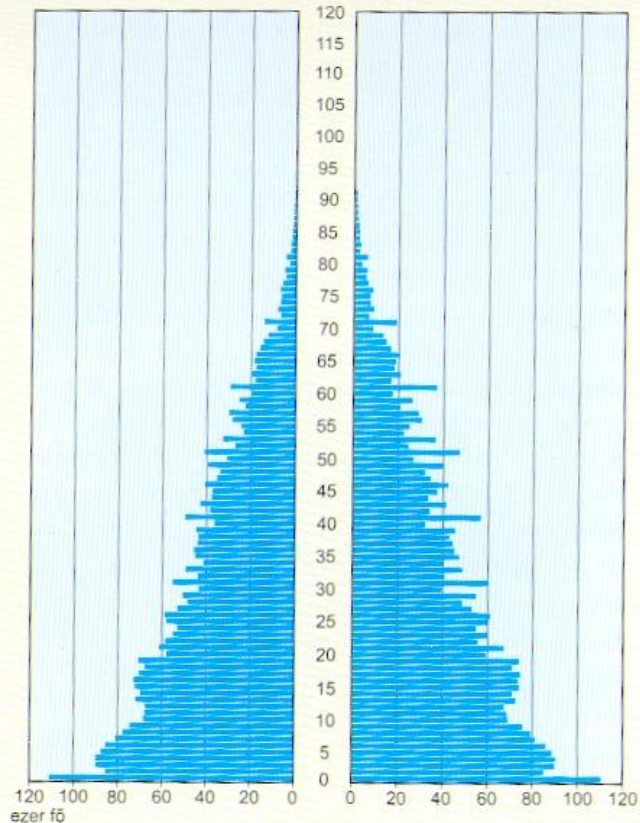

Magyar Tudománystár 4. 2003. Társadalom, politika, jogrend 122. old.

1900

Férfiak

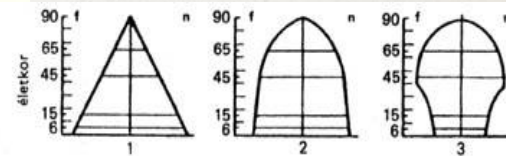
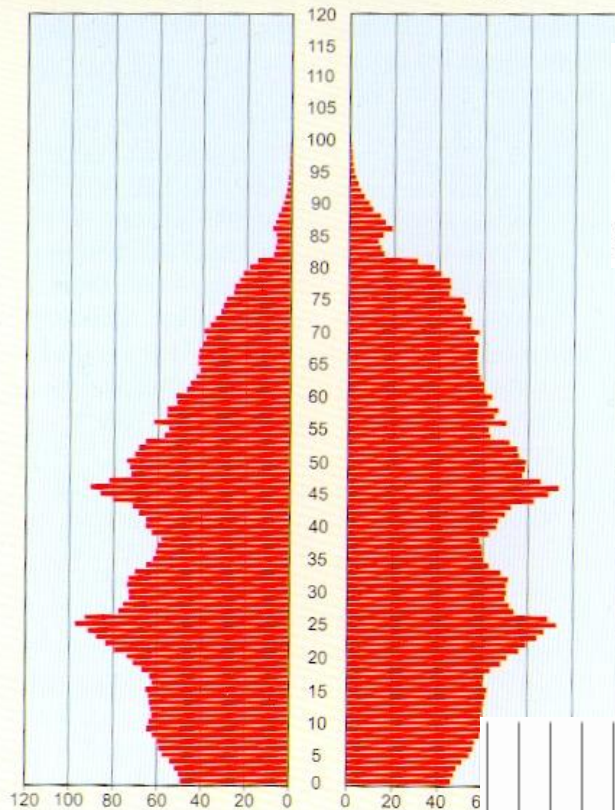
Nők

2000

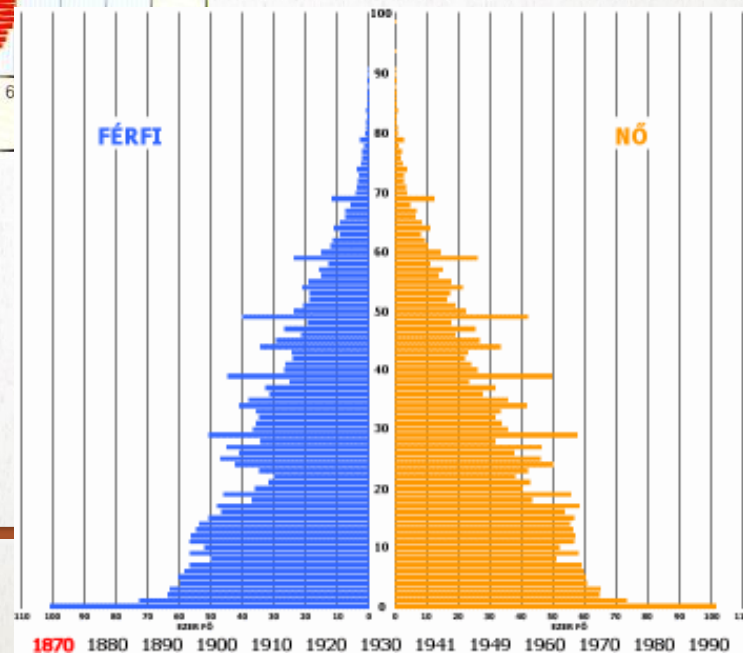
Férfiak

Nők

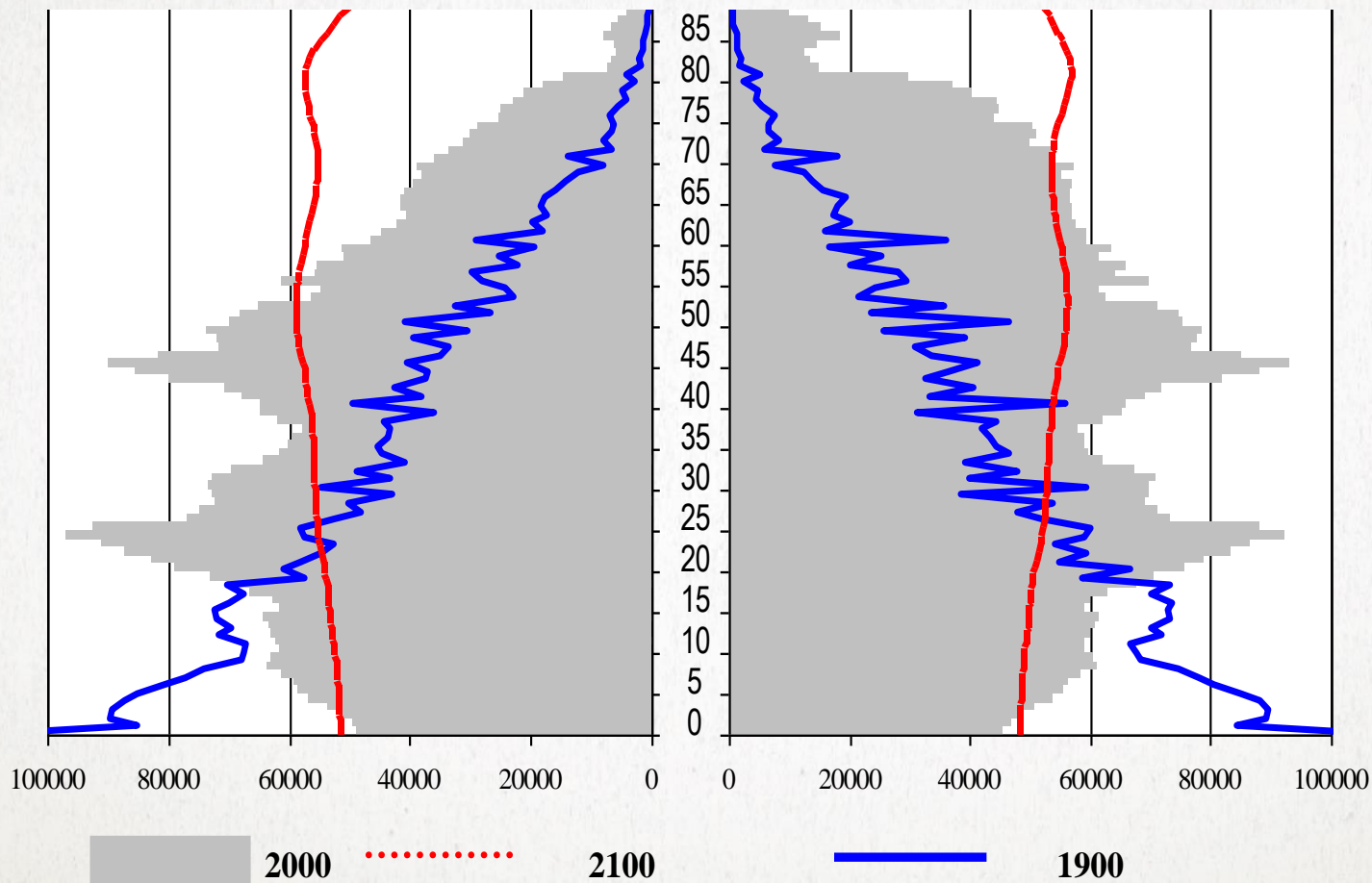
A korpiramisok alaptípusai. 1 = nővekvő népesség, 2 = állandó (stacioner) népesség, 3 = fogyó népesség. (Forrás: Sozial- und Wirtschaftsgeographie)

Magyar Tudománytár 4. 2003.
Társadalom, politika, jogrend 64. old.

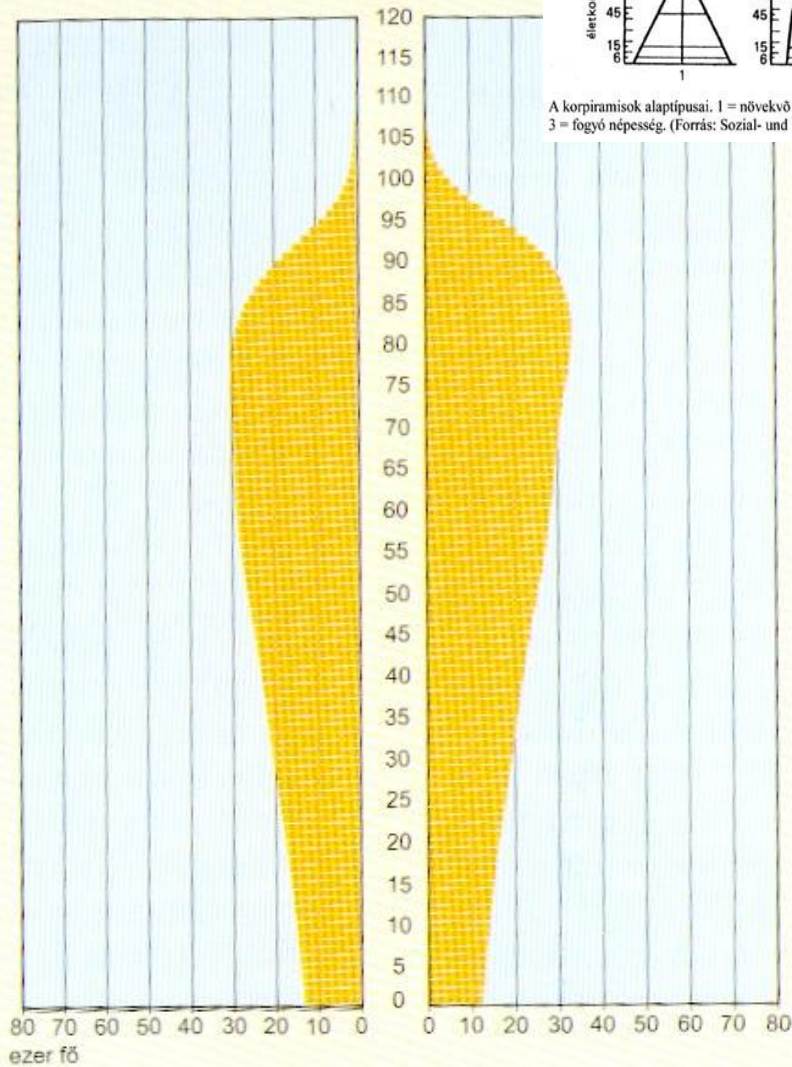
Forrás: <http://termtud.akg.hu/okt/10/2/103.htm>

A KORÖSSZETÉTEL ÁTALAKULÁSA: MAGYARORSZÁG, 1900, 2000, 2100

2100, trendváltozat

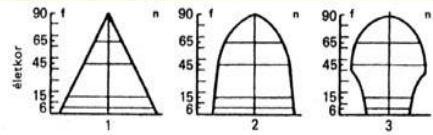
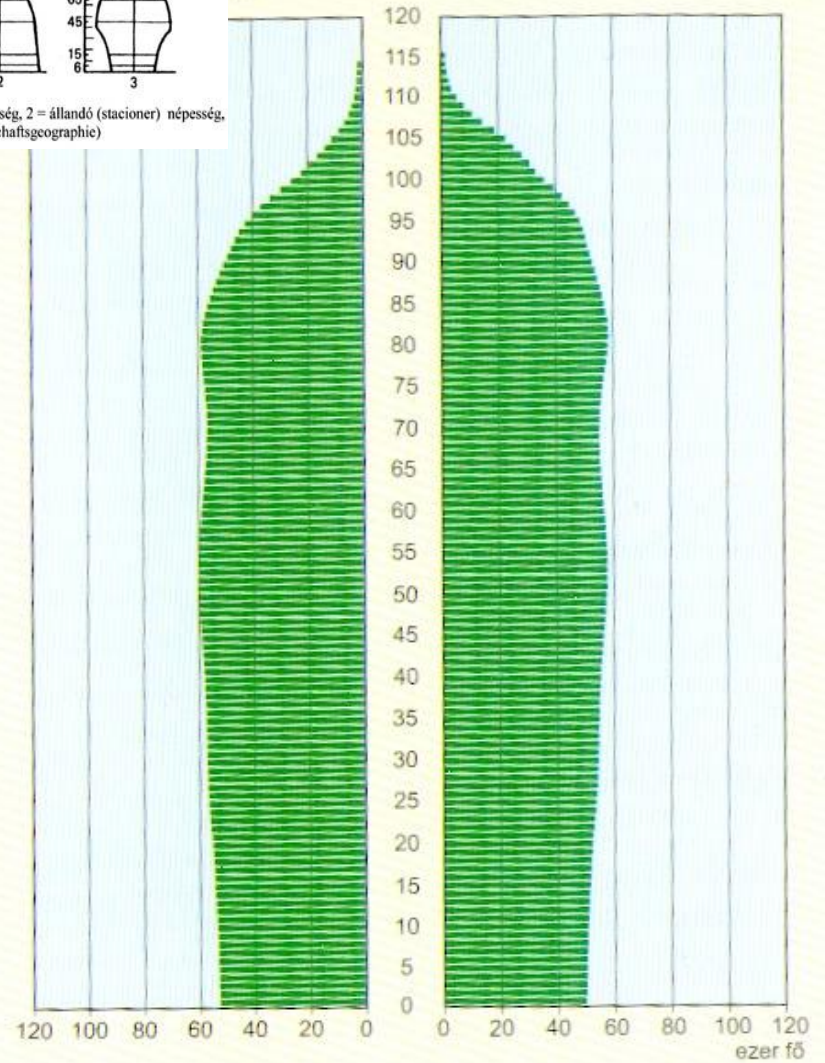
Férfiak

2100, fenttartó változat

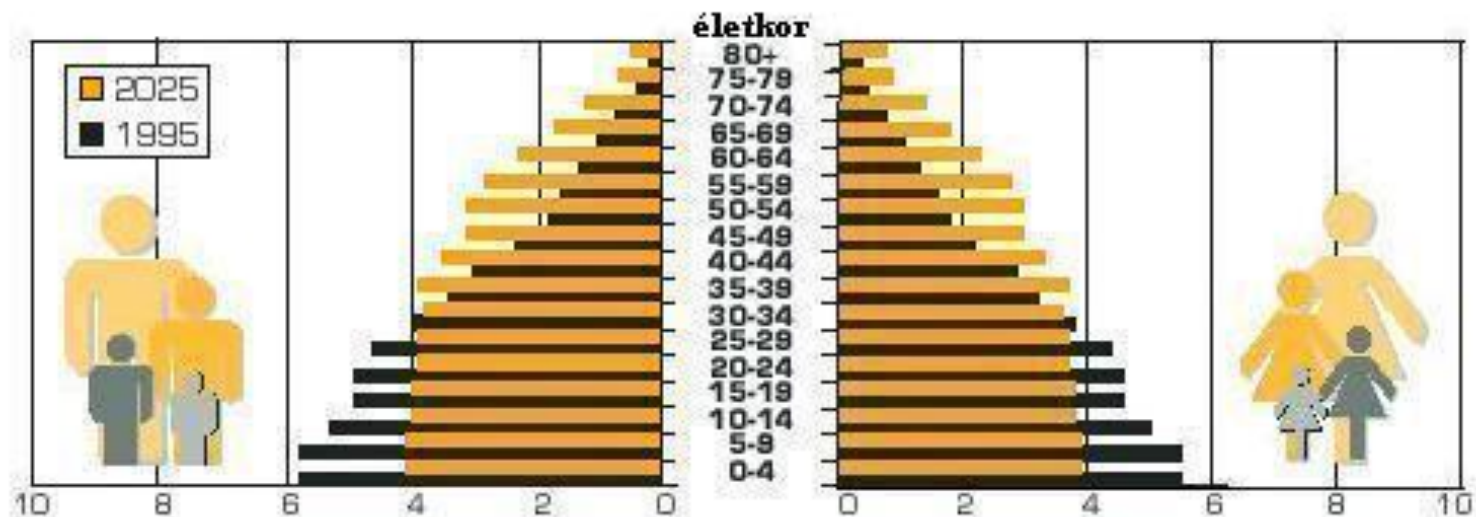
ak

Nők

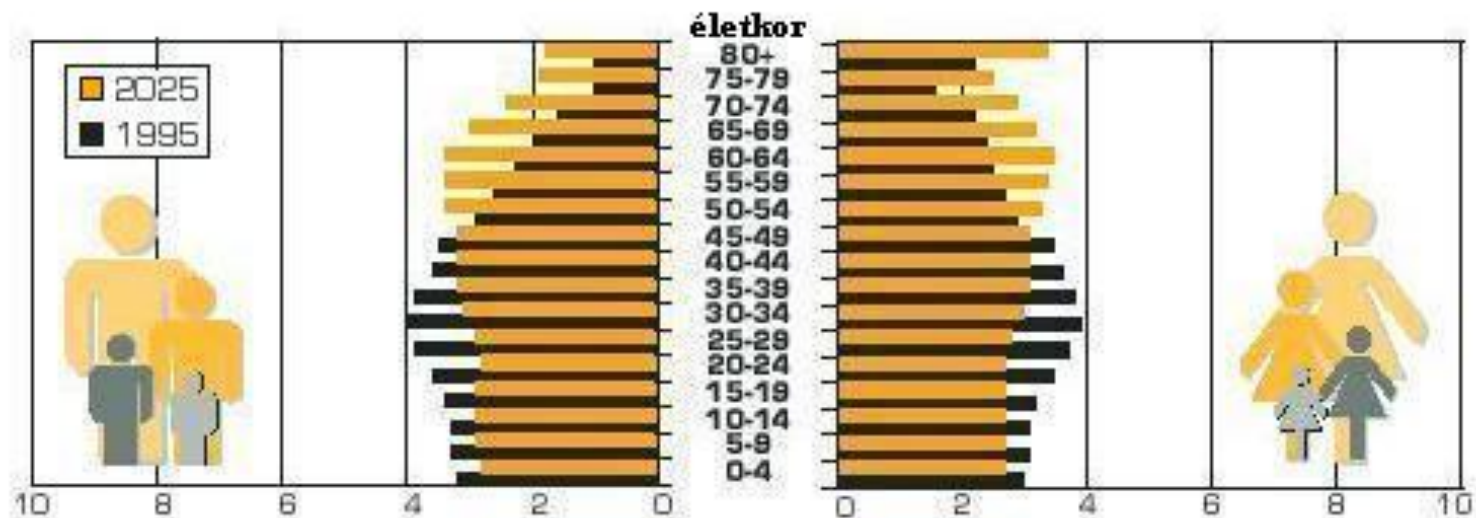

A korpíramisok alaptípusai. 1 = növekvő népesség, 2 = állandó (stacioner) népesség, 3 = fogyó népesség. (Forrás: Sozial- und Wirtschaftsgeographie)

A NÉPESSÉG KOR ÉS NEM SZERINTI MEGOSZLÁSA A FEJLŐDŐ ORSZÁGOKBAN

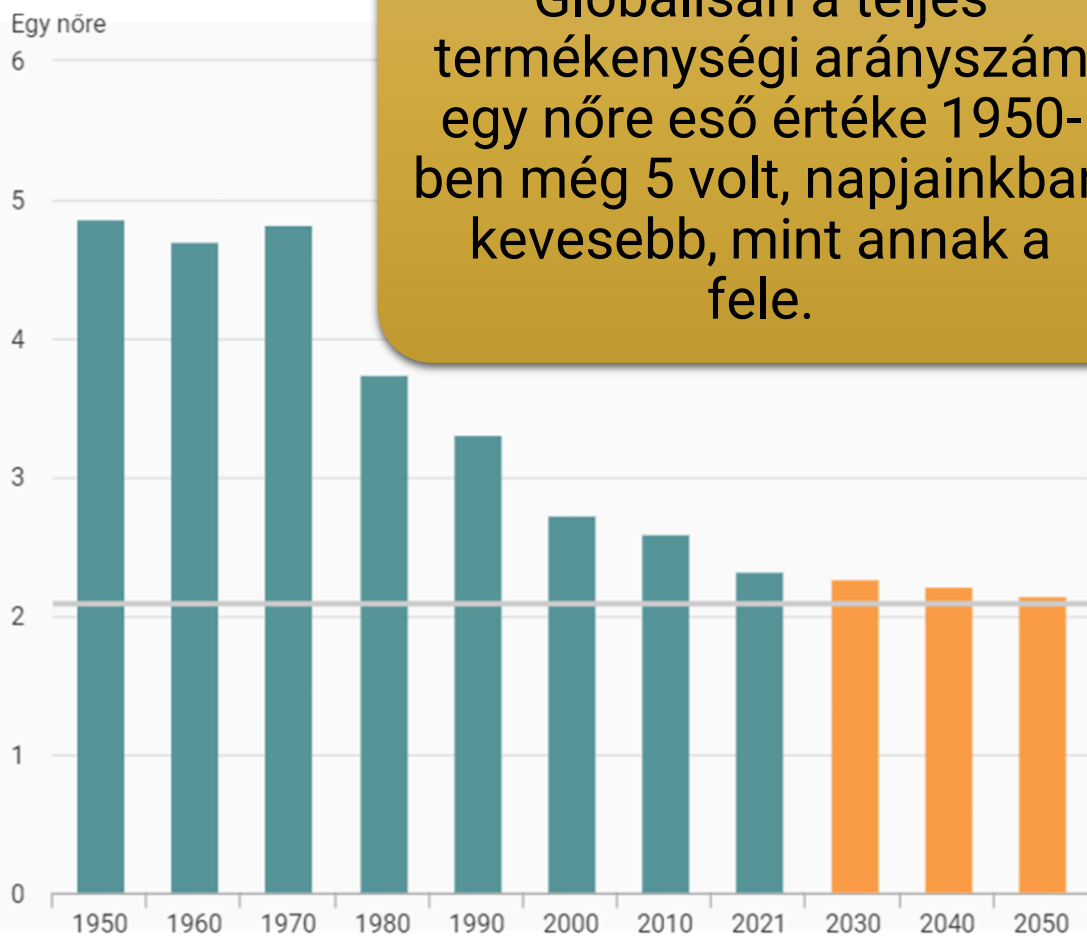
A NÉPESSÉG KOR ÉS NEM SZERINTI MEGOSZLÁSA A FEJLETT, IPAROSODOTT ORSZÁGOKBAN

TERMÉKENYSÉGI RÁTA

TELJES TERMÉKENYSÉGI ARÁNYSZÁM GLOBÁLISAN

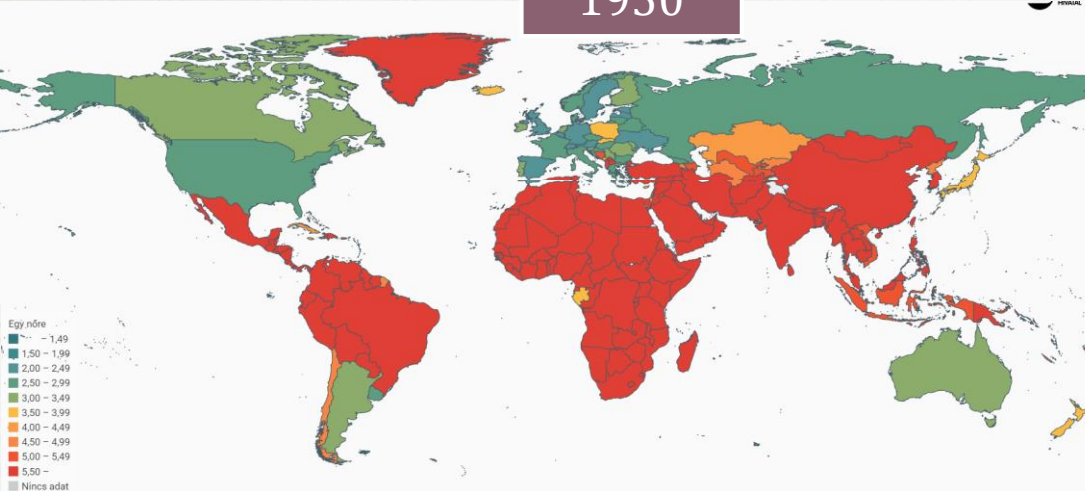
fél évszázada folyamatosan **csökkenő termékenység.**
Globálisan a teljes termékenységi arányszám egy nőre eső értéke 1950-ben még 5 volt, napjainkban kevesebb, mint annak a fele.

A tendencia a következő évtizedekben folytatódik, a termékenységi arányszám lassan a reprodukciós szintre (2,1) mérséklődik.

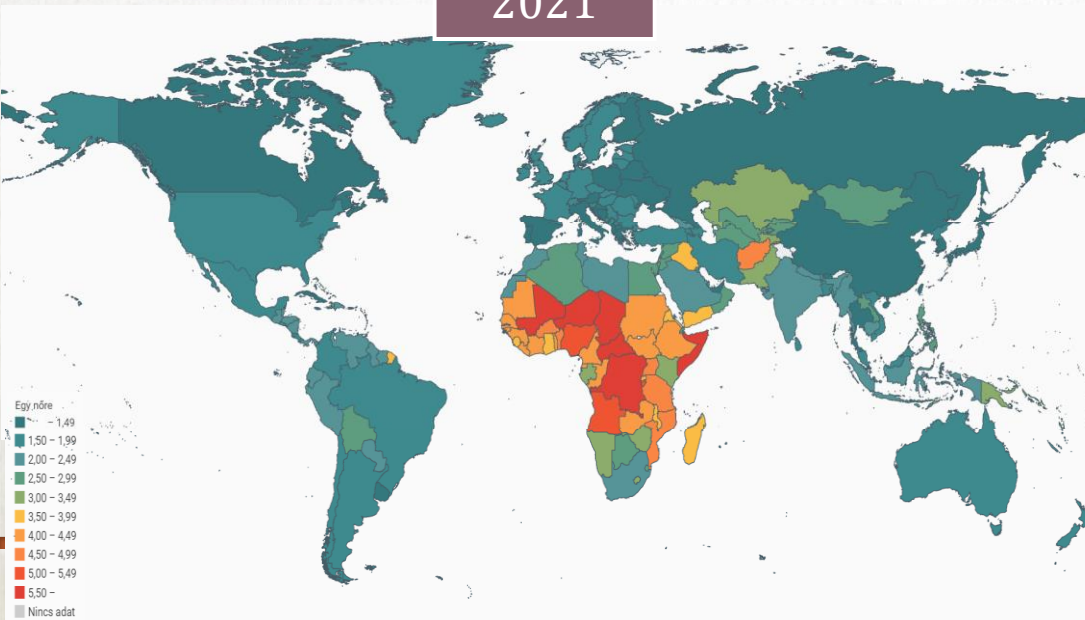
TELJES TERMÉKENYSÉGI ARÁNYSZÁM A FÖLD ORSZÁGAIBAN

1950

A teljes termékenységi arányszám az 1950-es években még jóval meghaladta a reprodukcióhoz szükséges 2,1-es értéket, globálisan 5 körül volt, aminek az volt a fő oka, hogy akkoriban ezer újszülött közül több mint 200 nem élte meg az ötéves kort.

2021

A termékenység a világ minden országában csökken. Napjainkban a világ népességének kétharmada olyan országban él, ahol a teljes termékenységi arányszám nem éri el a reprodukcióhoz szükséges szintet. Egyes régiókban viszont (szubszaharai Afrika, Ausztrália és Óceánia, Észak-Afrika, Nyugat- és Dél-Ázsia) a csökkenés ellenére még elegendő gyermek jön világra a népességnövekedés fenntartásához. Ez a trend főleg egyes afrikai országokban nyilvánul meg erőteljesen.

Helyezés	Ország vagy terület	Termékenységi ráta (gyermekek/nő)	
1	Niger	7,06	6,49
2	Uganda	6,69	5,63
3	Mali	6,44	6,01
4	Szomália	6,35	5,8
5	Burundi	6,16	5,99
6	Burkina Faso	6,14	5,71
7	Etiópia	6,02	4,99
8	Zambia	5,98	5,63
9	Angola	5,97	6,16
10	Kongói Köztársaság	5,68	4,59
11	Mozambik	5,46	5,08
12	Malawi	5,43	5,49
13	Afganisztán	5,39	5,12
14	Benin	5,31	4,77
15	Kongói Demokratikus Köztársaság	5,24	4,39
16	Libéria	5,13	5,06
17	Guinea	5,10	4,77
18	São Tomé és Príncipe	5,08	4,25
19	Csád	5,05	4,34

ORSZÁGOK TERMÉKENYSÉGI RÁTA SZERINTI LISTÁJA - A KÉT VÉGLET ORSZÁGAI (2011 BECSLÉS)

2017-es adatok

2017-es adatok

198	Ausztria	1,40	1,47 (201)
199	Magyarország	1,40	1,45 (204)
200	Szerbia és Montenegró	1,40	1,44 (207)
201	Olaszország	1,39	1,44 (206)
202	Görögország	1,38	1,43 (208)
203	Szlovákia	1,37	1,41 (210)
204	Örményország	1,37	1,64 (177)
205	Andorra	1,35	1,40 (212)
206	Lettország	1,32	1,51 (196)
207	Lengyelország	1,30	1,35 (215)
208	Szlovénia	1,30	1,36 (213)
209	Románia	1,29	1,35 (214)
210	Moldova	1,29	1,57 (187)
211	Ukrajna	1,28	1,54 (191)
212	Bosznia-Hercegovina	1,27	1,3 (217)
213	Montserrat	1,26	1,33 (216)
214	Csehország	1,26	1,45 (203)
215	Fehéroroszország	1,26	1,48 (199)
	Litvánia	1,25	1,59 (185)
217	Dél-Korea	1,23	1,26 (219)
218	Japán	1,21	1,41 (209)
219	Tajvan	1,15	1,13 (222)
220	Szingapúr	1,11	0,83 (224)
221	Hongkong	1,07	1,19 (221)
222	Makaó	0,92	0,95 (223)

Ha a termékenységi ráta nem éri el a népesség fenntartásához szükséges szintet, az nem feltétlenül jelenti azt, hogy a népességük ne nőne gyorsan még akár évtizedekig. Például Kína várhatóan még kb. kétszáz millió fővel szaporodik, mire sikerül megállnia a népessegnövekedésben, az USA népessége is 1,7 millióval nőtt 2007-ben, plusz 1 millió bevándorló, Törökországban bő két évente egy budapestnyivel nő a népesség, stb.)

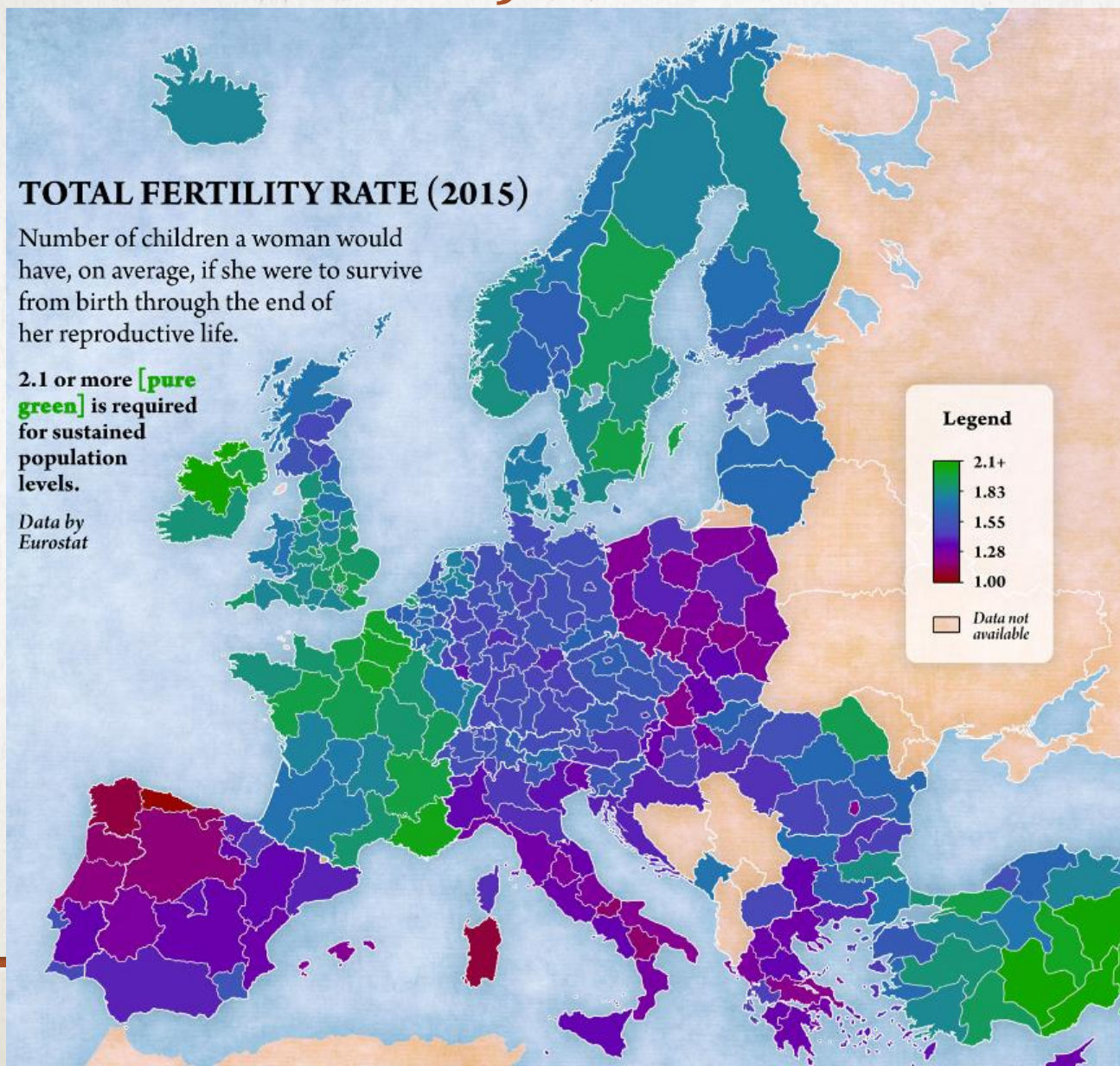
TERMÉKENYSÉGI RÁTA EURÓPÁBAN (EUROSTAT 2015)

TOTAL FERTILITY RATE (2015)

Number of children a woman would have, on average, if she were to survive from birth through the end of her reproductive life.

2.1 or more [pure green] is required for sustained population levels.

Data by Eurostat

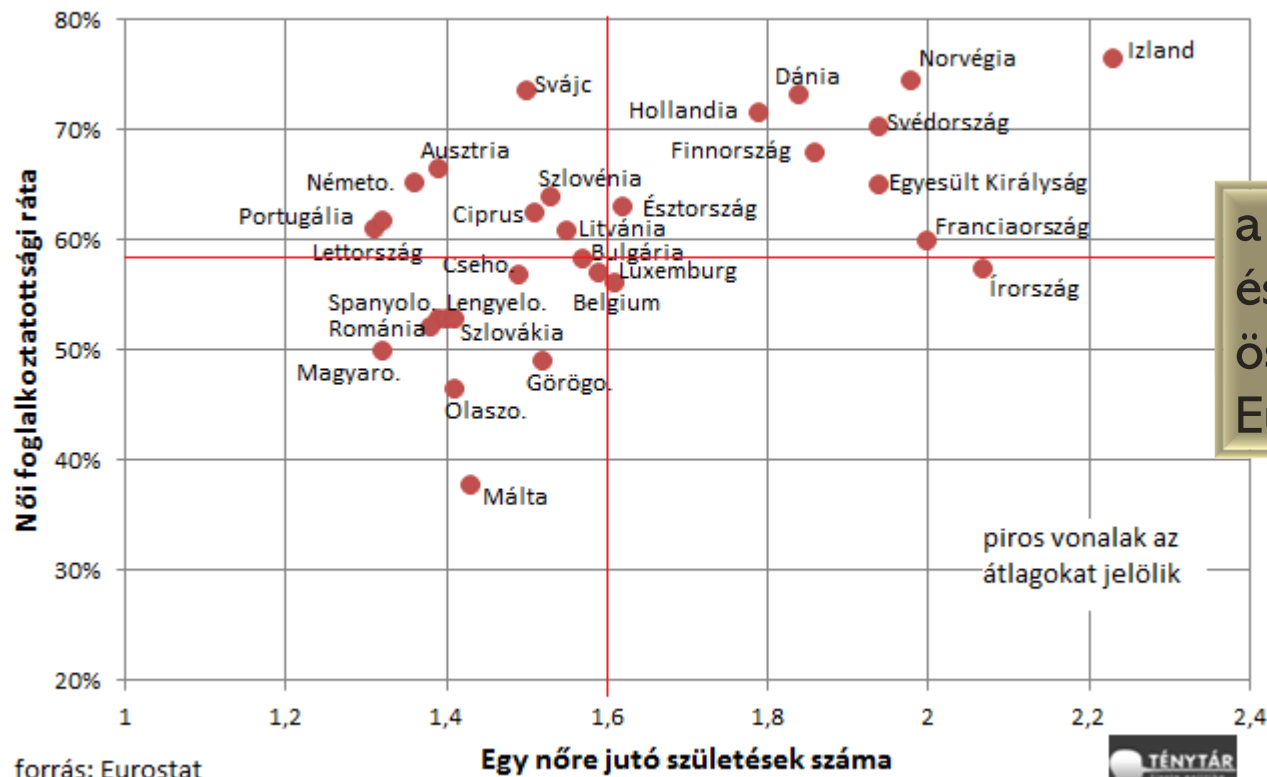
Franciaország lakóinak száma 2017. január 1-én 66,9 millió volt, amely 265 ezres (0,4 százalékos) növekedést jelent egy év alatt. Ezzel továbbra is Franciaország az Európai Unió legtermékenyebb országa.

A termékenységi ráta változása Európában, 1950-2090 (UN)

<https://esa.un.org/unpd/wpp/Maps/>

A női foglalkoztatottság és az egy nőre jutó születések száma 2009-ben EU 27 + 4 ország

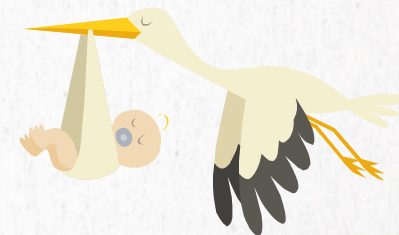
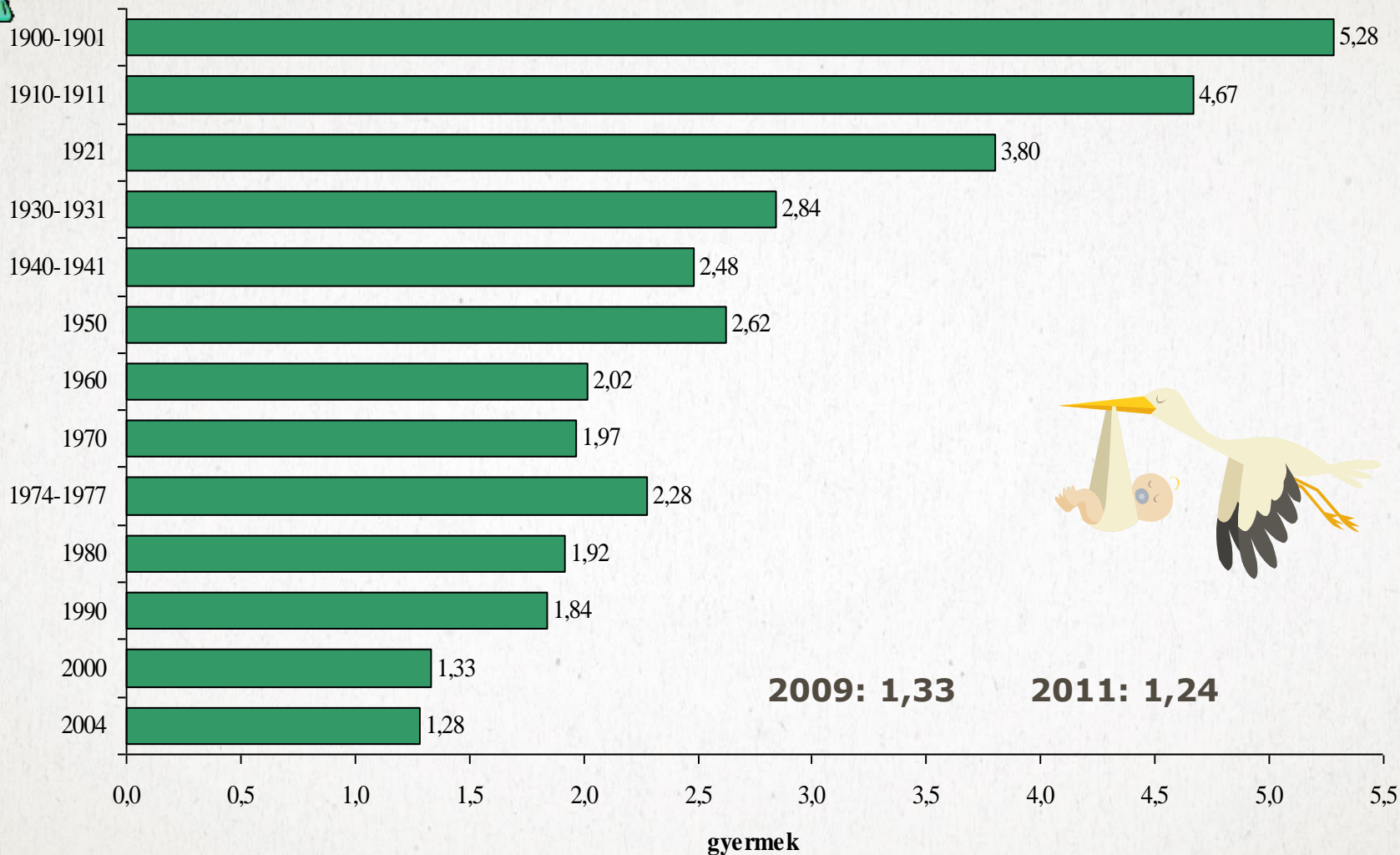

a női foglalkoztatottság és a születések terén összefüggést láthatunk Európa országaiban.

Azokban az uniós országokban magasabb a termékenység, ahol az intézményi gyermekellátás is fejlett.

v. ö. Magyarországon hagyományosan rugalmatlan a munkaerőpiac: nagyon alacsony a részmunkaidőben és távmunkában foglalkoztatottak aránya a teljes munkaidőben foglalkoztatottakhoz képest.

TELJES TERMÉKENYSÉGI ARÁNY VÁLTOZÁS MAGYARORSZÁGON

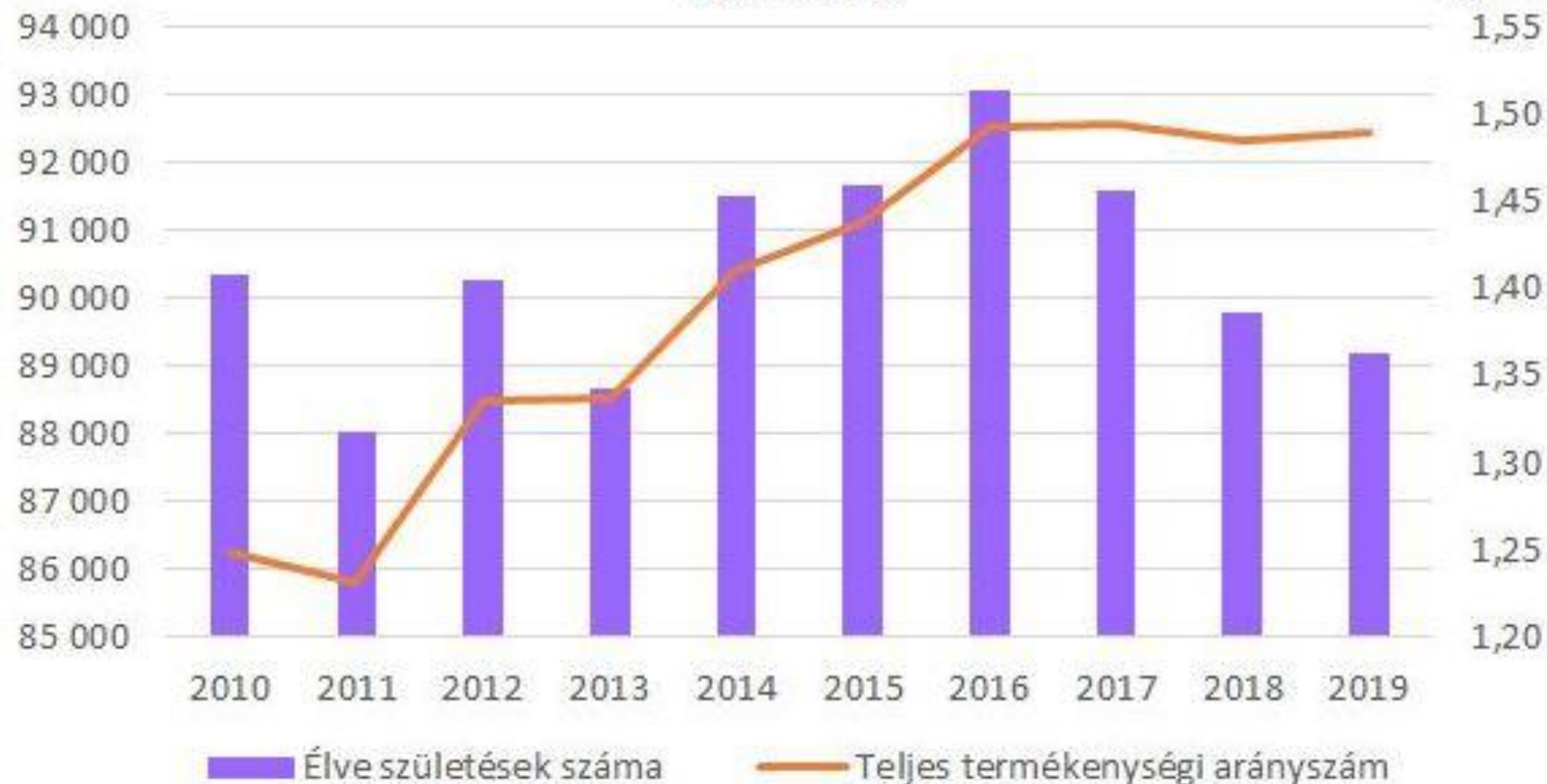

A teljes termékenységi arány azt fejezi ki, hogy az adott év kor szerinti születési gyakorisága mellett egy nő élete folyamán hány gyermeknek adna életet.

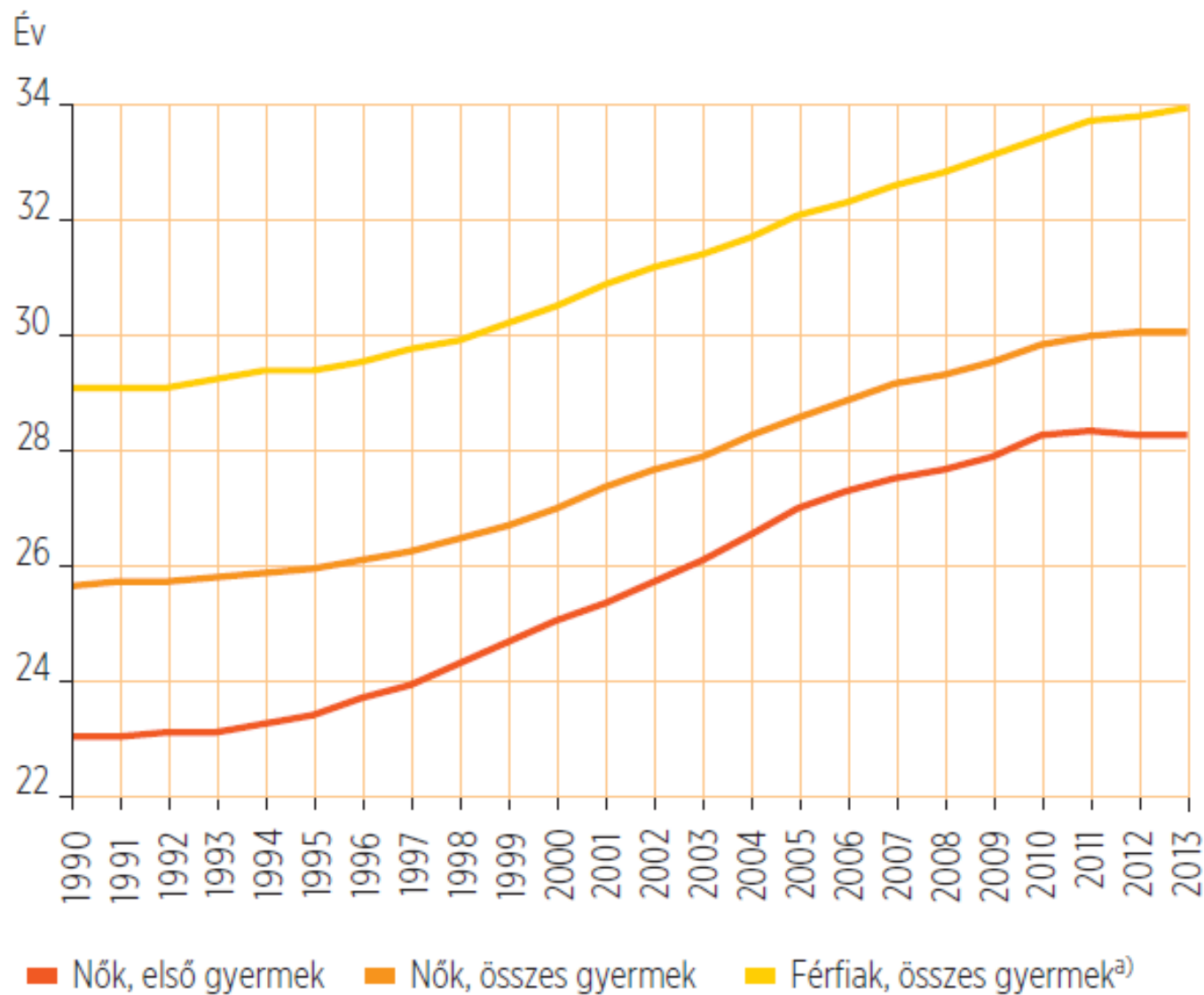
Élveszületések száma és a teljes termékenységi arányszám, 2010-2019

Újszülött

egy nőre

2. ábra. A nők és a férfiak átlagos életkora Magyarországon gyermekük születésekor, 1990–2013

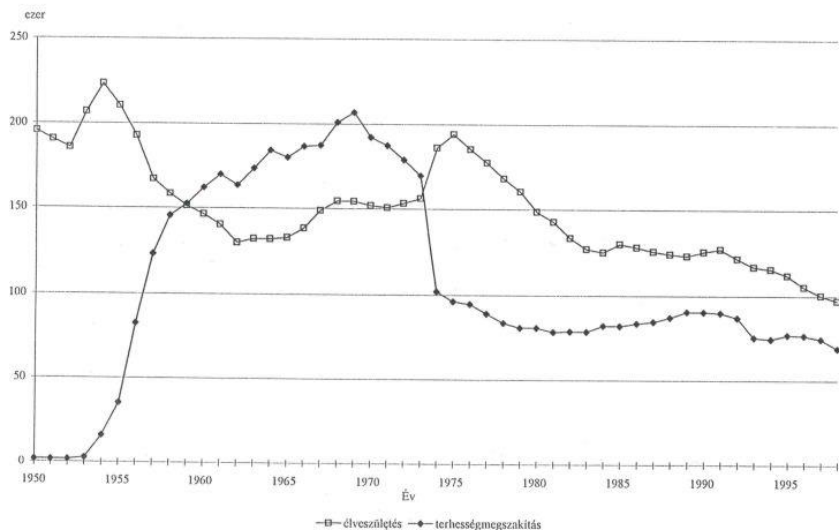
ADATOK A TERHESSÉGMEGSZAKÍTÁSRÓL (KSH)

100 élveszületésre jutó terhességmegszakítás:

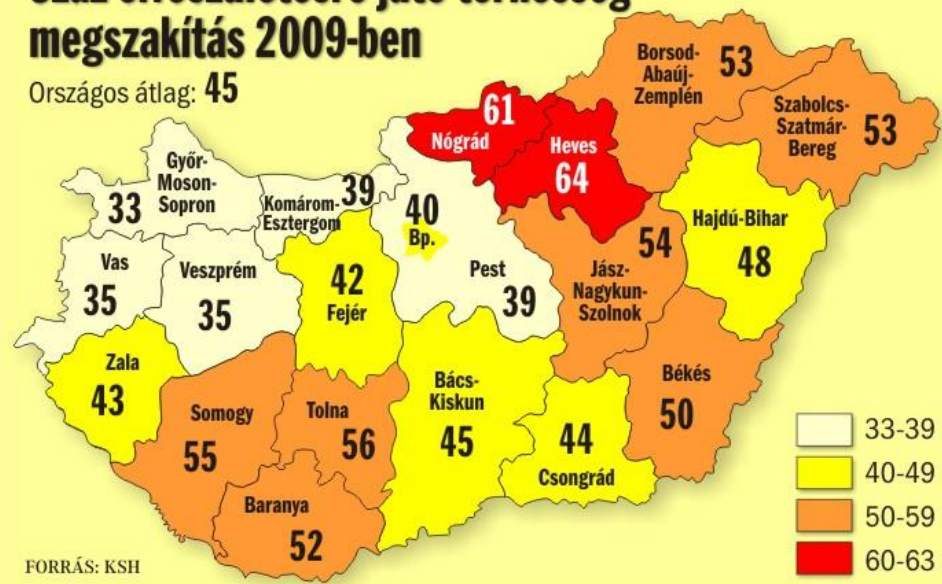
- 1949: 0,9
- 1960: 110,7 (1964: 139,5!)
- 1960 és 1973 között több volt a terhességmegszakítások száma mint az élveszületéseké!
- 1973-74: csökkenés (108,6 – 54,8)
- 2009: 44,8 (összesen 43 181)

ÉLVESZÜLETÉS ÉS TERHESSÉGMEGSZAKÍTÁS, 1950 – 1998

Száz élveszületésre jutó terhességmegszakítás 2009-ben

Országos átlag: 45

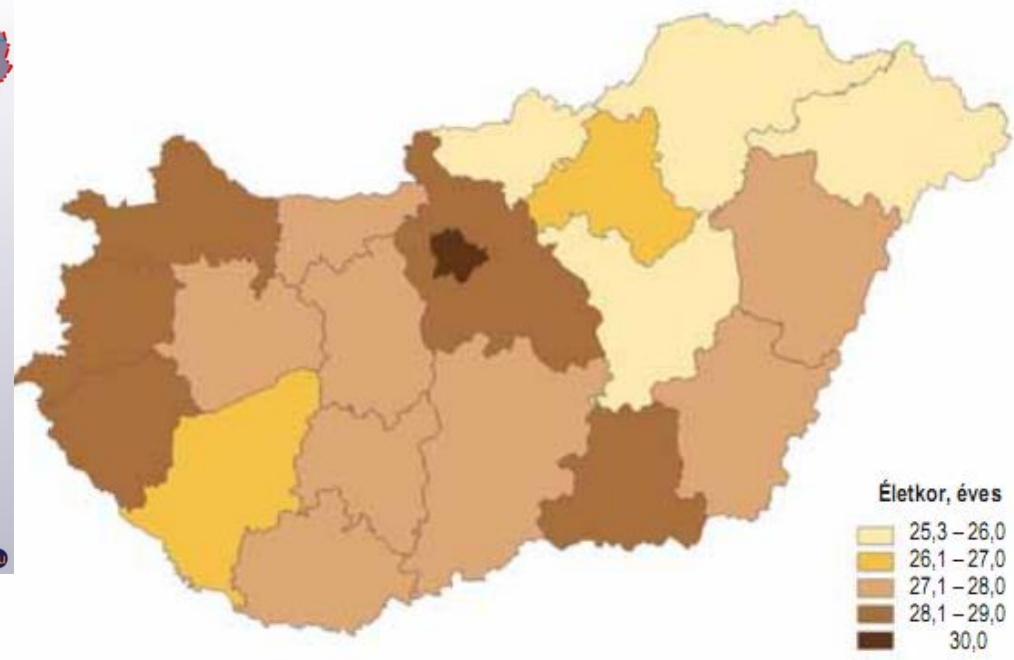

FORRÁS: KSH

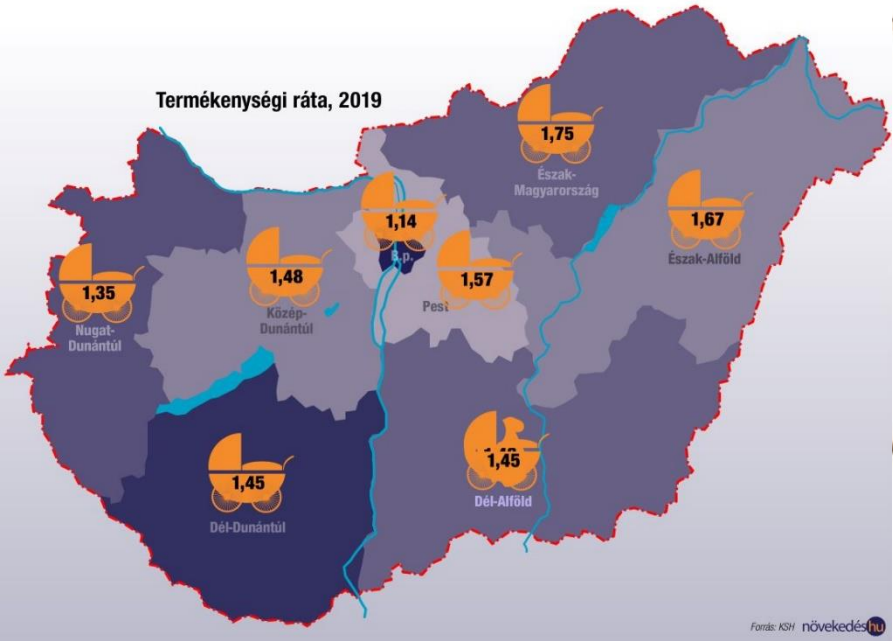
KIS MAGYAR ABORTUSZTÖRTÉNELEM

- Magyarországon 1956-ban engedélyezték először államilag az abortuszt, az erre vonatkozó szabályozás pedig kifejezetten liberális volt, bárki kérvényezhette. Igaz, a nőknek az abortusz iránti kérelmüket abortuszbizottságokhoz kellett benyújtaniuk, amiknek jóvá kellett hagyniuk a beavatkozást.
- 1974. január 1- új abortusztörvény
 - úgy mutattak be, mintha ez a nők egészségét szolgálná, de valójában csak az abortuszok magas számát akarták csökkenteni vele, ami az 1960-as évek végén az évi 200 ezret is elérte.
 - A törvény az abortuszhoz való hozzáférést meghatározott csoportokra korlátozta: a nem házas nőkre, három vagy több gyermekes anyákra, 35 év feletti nőkre, a súlyos lakhatási problémákkal küzdő vagy szegénységben élő nőkre, valamint azokra az esetekre, amikor a terhesség veszélybe sodorná az anya életét.
 - Ezenkívül a nem orvosi okokból abortuszt kérő nőknek jelentős díjat is felszámoltak, amely az akkori átlagkereseteknek a 20-35 százaléka volt. Ráadásul abortuszbizottságok döntöttek az abortusz engedélyezéséről, amiknek a tagjai között volt egy orvos, egy egészségügyi szakember és három laikus állampolgár, akiket a kerületi tanács egészségügyi osztályvezetője választott ki. A bizottságnak egyöntetű döntést kellett hoznia, amit a nő jelenlétében hirdettek ki. A folyamat nemcsak korrump, de rendkívül megalázó is volt, még azokra a nőkre nézve is, akiknek végül megadták az engedélyt.
- A törvénynek köszönhetően 1973 és 1974 között a terhességmegszakítások száma 169 650-ről 102 022-re csökkent, és az élve születések száma 30 000-rel (156 224-ről 186 288-ra) nőtt. A hivatalos statisztikában természetesen nem szerepelnek az illegálisan elvégzett abortuszok, amik abban az időben egyáltalán nem volt ritkák.

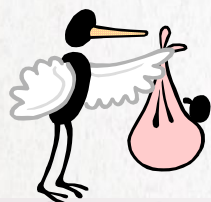
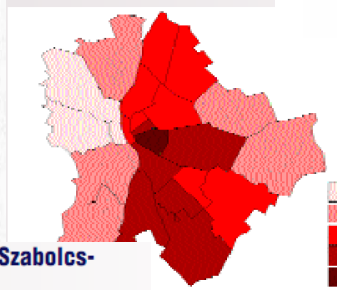
Az anyák átlagos életkora az első gyermek születésekor, 2011

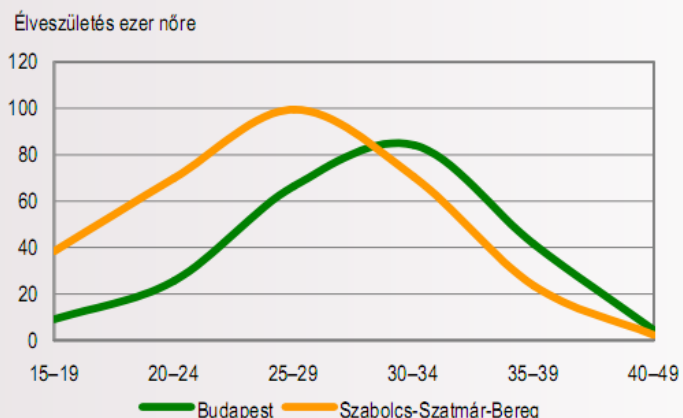
Termékenységi ráta, 2019

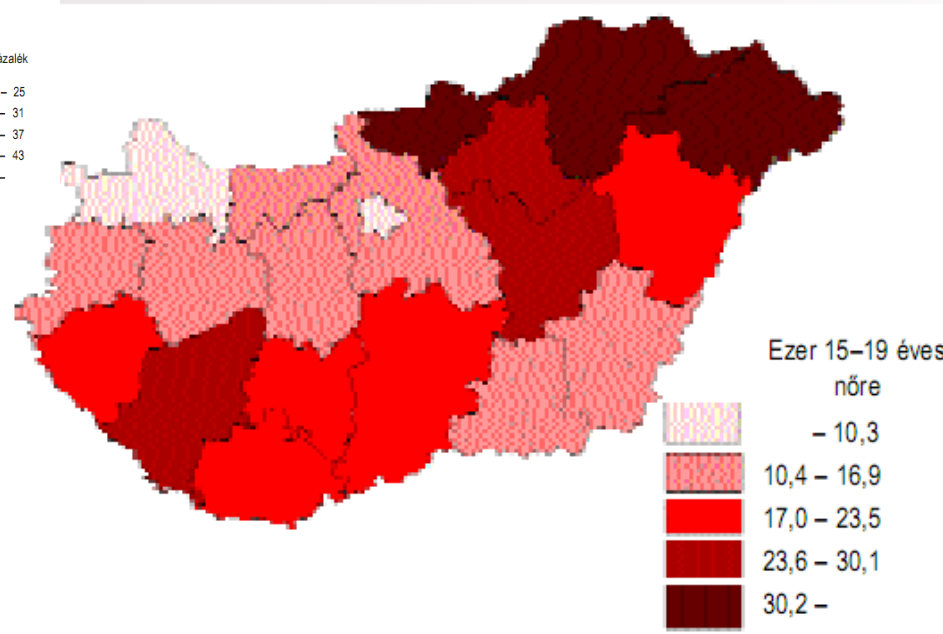
Házasságon kívüli születések aránya

Termékenység az anya kora szerint Budapesten és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, 2008

Tizenévesek termékenysége megyénként, 2008

FONTOSABB NÉPMOZGALMI ESEMÉNYEK

Népmozgalmi esemény	1990	2010	2017	2018 ⁺	2018 ⁺ (2017= 100,0%)
Élveszületés	125 679	90 335	91 577	89 800	98,1
Halálozás	145 660	130 456	131 674	131 100	99,6
Csecsemőhalálozás	1 863	481	332	305	91,9
Házasságkötés	66 405	35 520	50 572	50 900	100,6
Válás	24 888	23 873	18 495	16 500	89,2
Terhesség- megszakítás	90 394	40 449	28 496	26 900	94,4
Természetes fogyás	-19 981	-40 121	-40 097	-41 300	103,0
Tényleges fogyás	-1 670	-28 602	-19 190	-14 300	74,5

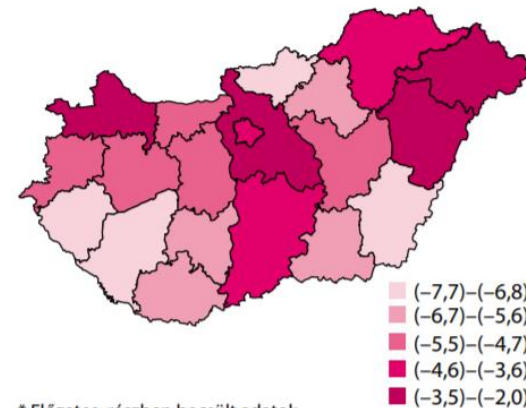
⁺ Előzetes, részben becsült adatok.

És te szültél már ma?

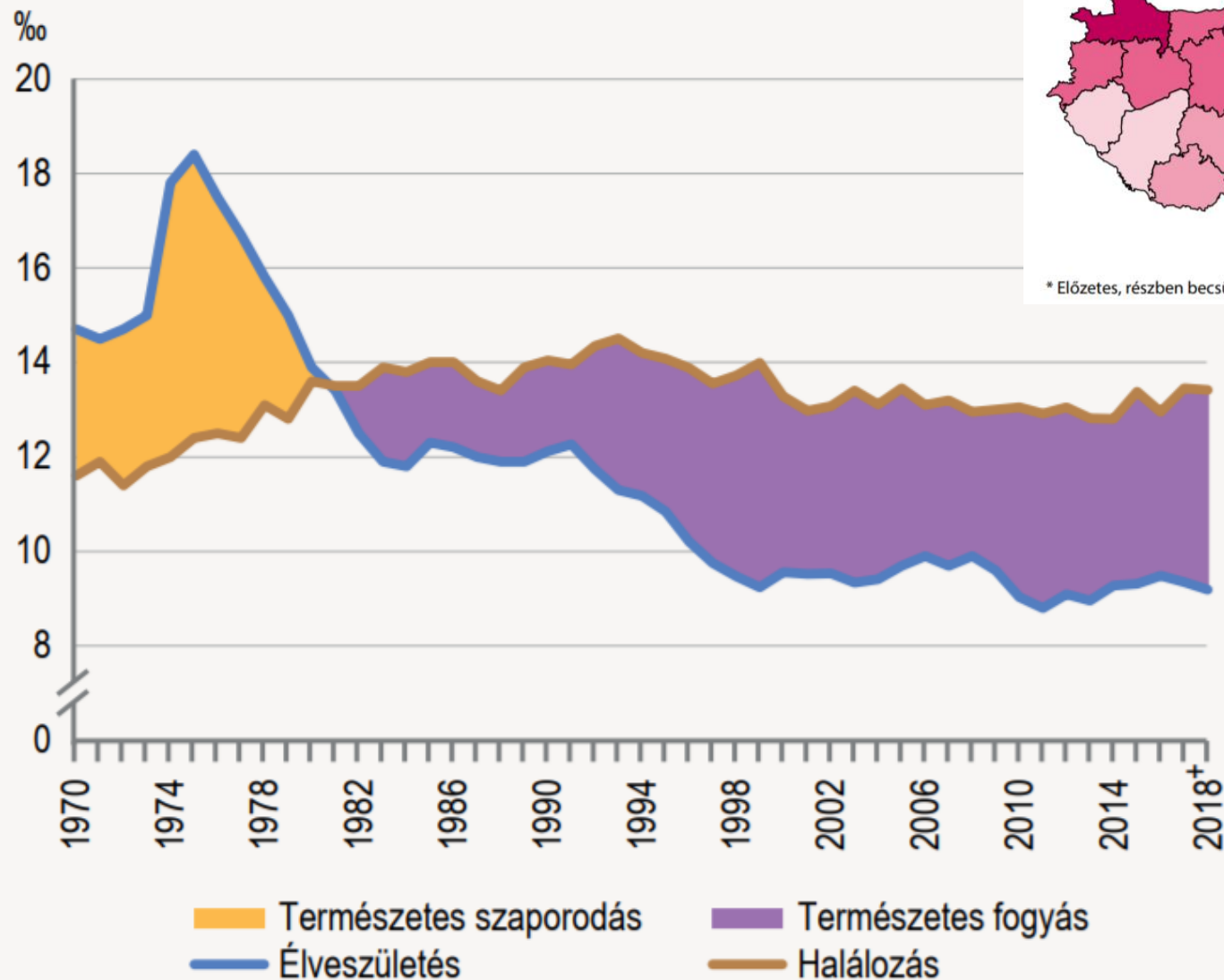

A TERMÉSZETES NÉPMOZGALMI FOLYAMATOK ALAKULÁSA

3.3. ábra Az ezer lakosra jutó természetes fogyás megnyénként, 2018*

* Előzetes, részben becült adatok.

+ Előzetes, részben becült adatok.

RATKÓ-KORSZAK MAGYARORSZÁGON

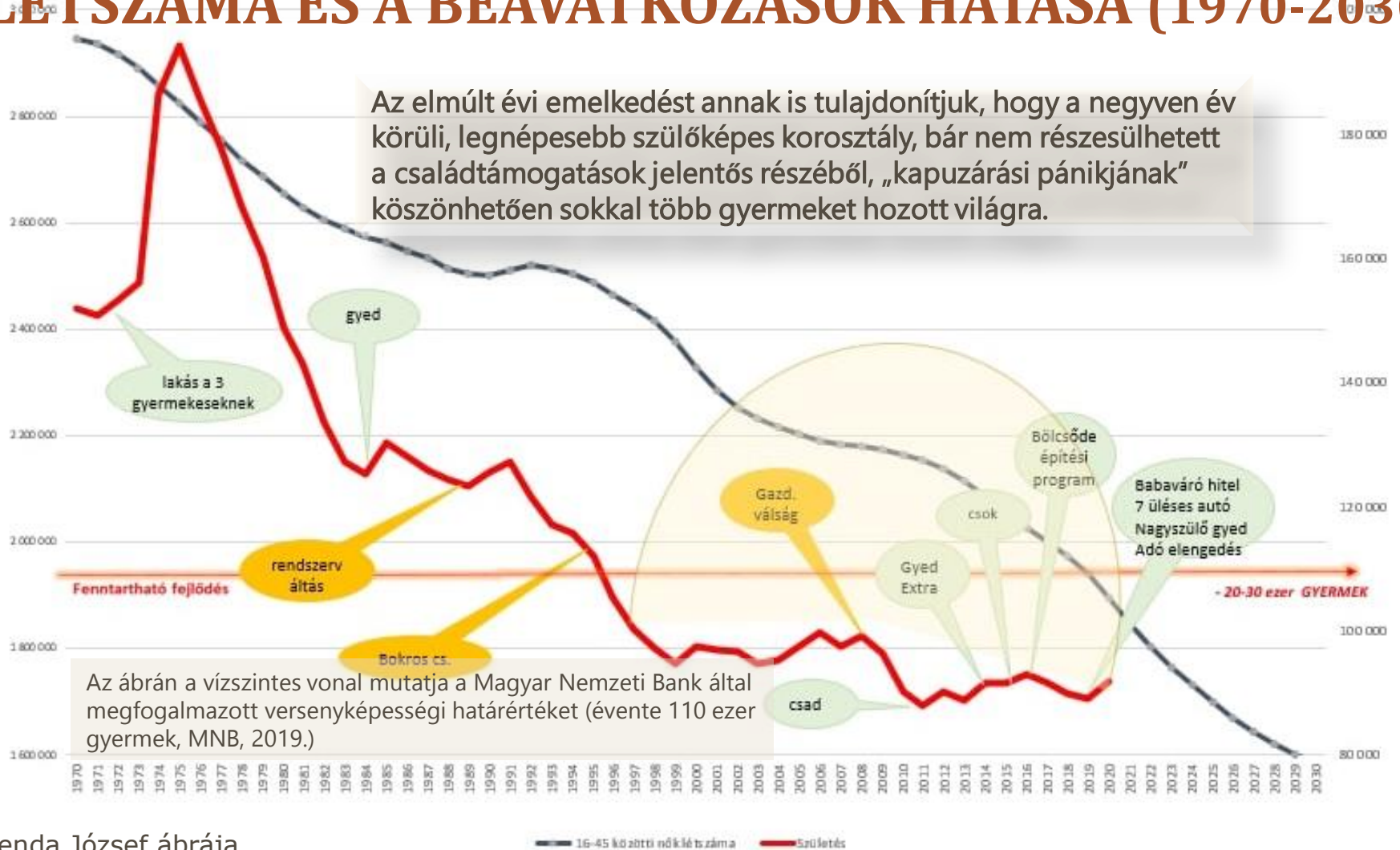

A **Ratkó-korszak** a Ratkó Anna 1950 és 1953 közötti egészségügyi miniszterségének, illetve tágabban az 1950 és 1956 közötti félévtizednek a népesedéspolitikára utaló elnevezése. Az abortusztilalom és a gyermektelenségi adó miatt a természetes szaporodás üteme ezekben az években jelentősen nőtt. A **terhesség-megszakítás tilalmát** 1956 júniusában oldották fel, a **gyermektelenségi adót** pedig az 1956-os forradalom után törölték el. Az ebben a félévtizedben született generációt Ratkó-gyerekeknek hívják.

A mai harmincévesek az úgynevezett Ratkó-unokák, a Ratkó-gyerekek gyerekei. Szüleik korosztálya rendkívül népes volt, és részben a sok, családra vágyó fiatal, részben a harminc éve életbe léptetett születésösztönző intézkedések következtében az 1974-es és az 1975-ös év demográfiai csúcsot hozott. A mai harmincévesek az általánost még a pártállam idején végezték, de középiskolai tanulmányaik nagyobb része már a rendszerváltás utánra esett. Nagyon aktív korosztály: alig tízezer harmincéves vonult ki a munkaerőpiacról, és csak hat-hétezer köztük a munkanélküli. A többiek – 160 ezren – dolgozók.

Aktuális munkaerőpiaci elemzésekben és társadalompolitikai tanulmányokban gyakran említik a Ratkó-gyereket és a Ratkó-unokákat, erre vezetik vissza, hogy Magyarországnak egyelőre nincs akut demográfiai problémája. A Ratkó-gyerekek még, a Ratkó-unokák már a munkaerőpiacon vannak, a kereső-eltartott arány így jelenleg, átmenetileg kedvezően alakul. **A Ratkó-gyerekek nyugdíjba vonulásával** feltehetőleg pótlólagos erőforrások bevonására lesz szükség a munkaerőpiacon.

A SZÜLETÉSEK, A SZÜLŐKÉPES KOROSZTÁLY LÉTSZÁMA ÉS A BEAVATKOZÁSOK HATÁSA (1970-2030)

Az elmúlt évi emelkedést annak is tulajdonítjuk, hogy a negyven év körüli, legnépesebb szülőképes korosztály, bár nem részesülhetett a családtámogatások jelentős részéből, „kapuzási pánikjának” köszönhetően sokkal több gyermeket hozott világra.

Az ábrán a vízszintes vonal mutatja a Magyar Nemzeti Bank által megfogalmazott versenyképességi határértéket (évente 110 ezer gyermek, MNB, 2019.)

Benda József ábrája

az 1995-2022 -es időszakban számíthattunk volna arra, hogy az népes korosztály, amelyik ebben az időszakban volt a szülőképes korban, elindítja a hiányzó harmadik baba-hullámot. Ezt az esélyt azonban elmulasztottuk.

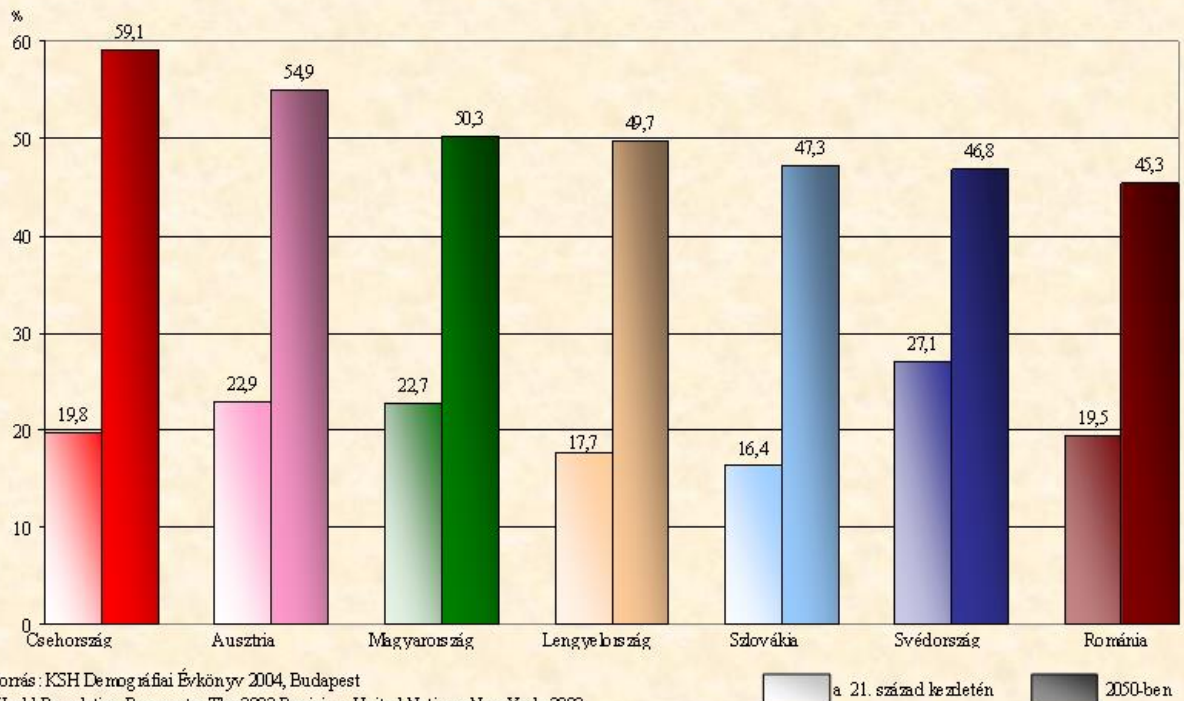
NYUGDÍJKORHATÁR 70 ÉV?!

ELTÉVEDT
MAMIKA?
VISSZAKÍSÉR-
JEM
A SZOBÁJÁBA?

ELTÉVEDTEM?
ÉN VAGYOK ITT
A FŐNÖVÉR!

Időskorú eltartottsági hányados: a 65 éves és idősebb népesség a 15-64 éves népesség százalékában a 21. század kezdetén és 2050-ben

Fonás: KSH Demográfiai Évkönyv 2004, Budapest
World Population Prospects: The 2002 Revision, United Nations New York, 2003

Öregedési mutató: a 65 éves és idősebb népesség a 15 éven aluli népesség százalékában a 21. század kezdetén és 2050-ben

Fonás: KSH Demográfiai Évkönyv 2004, Budapest
World Population Prospects: The 2002 Revision, United Nations New York, 2003

a 21. század kezdetén 2050-ben

NEMEK ARÁNYA A NÉPESSÉGEN BELÜL

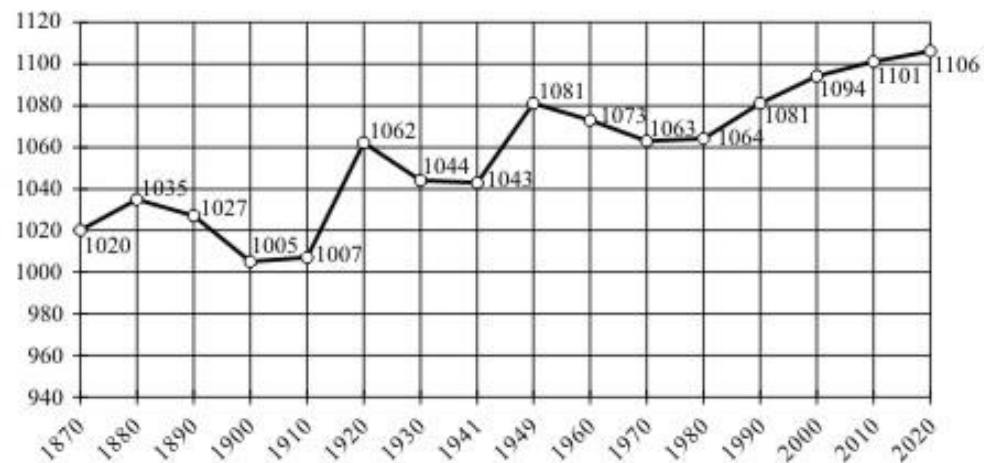
A Föld népességében: kiegyenlítő hatás

1000 férfira 987 nő

- Fejlődő országok: férfitöbbslet (1000/966)
- Fejlett országok: nőtöbbslet (1000/1064)

Magyarország:

- I. vgh-ig: kiegyenlített nemi arányok
- 1920: 51,5 % nő (1000/1062)
- Két vgh között: csökkenő nőtöbbslet
- II. vgh után: újra nő (1000/1081)
- '70-es évek: kiegyenlítődés felé
- '95: 1000/1089 – növekvő férfigalandság
- Előrejelzés: 2020: 1000/1106

**Az ezer férfira jutó nők száma
Magyarországon 1870–2020**

lakóhely szerint: Bp: itt a legnagyobb nőtöbbslet ('94: 1000/1164)

községek: 1000/1051

„Fiú lesz vagy abortusz?” ~ a szelektív abortuszról

1970 óta tizenkét országból összesen 23 millió lánygyermek tűnt el a szelektív abortusz miatt.

A lányokat hagyják meghalni - India

a terhességmegszakítások 99 százaléka még mindig a lány magzatokat érinti. Az indiai társadalomban olyannyira elterjedt ez a gondolkodás, hogy évente 239 ezer kislány hal meg öt éves kora előtt azért, mert elhanyagolják pusztán nemi hovatartozása miatt.

Az „egykepolitika” következményei - Kína

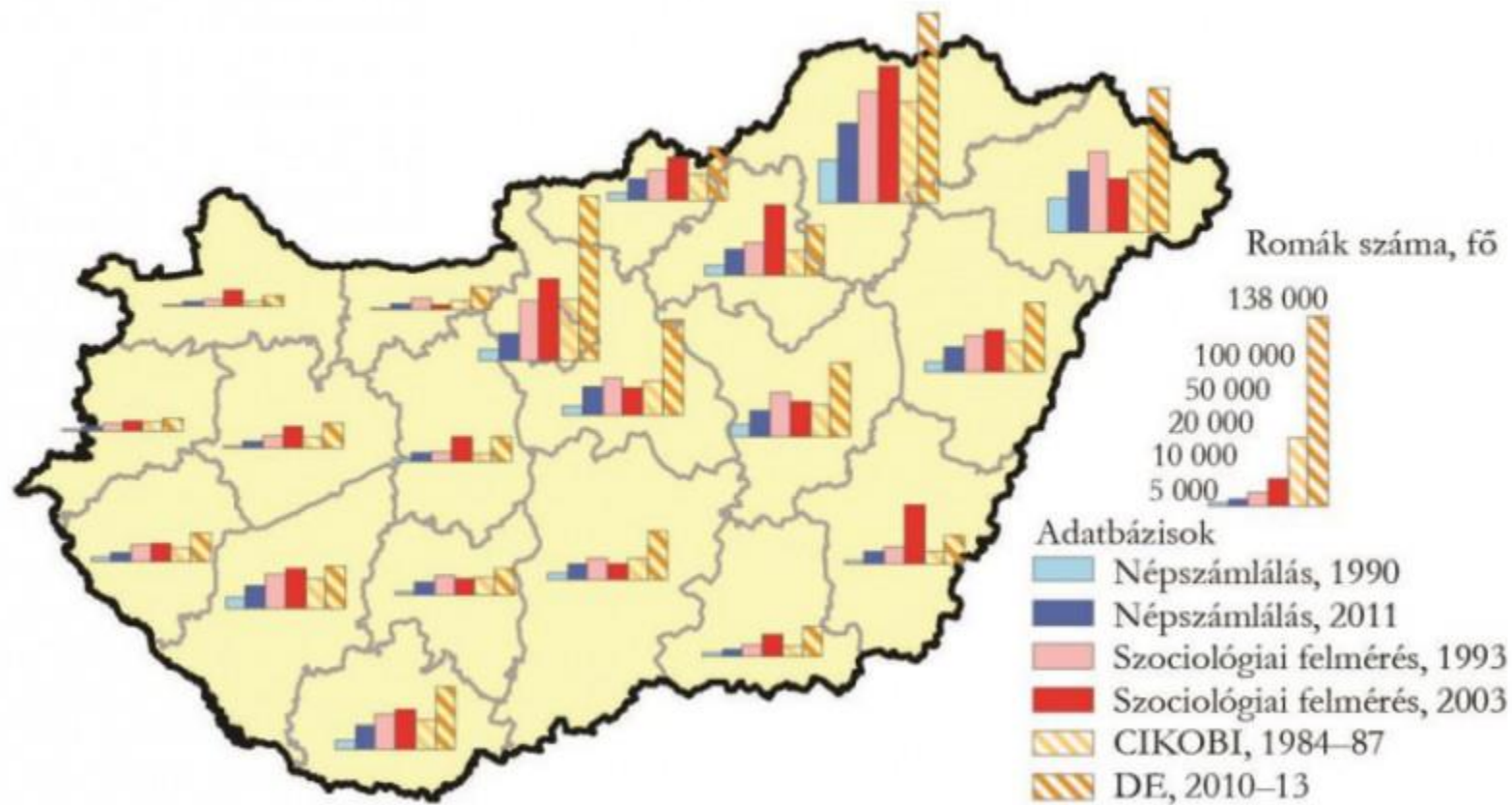
Kínában a családokat az 1960-as évekig arra buzdították, hogy minél több gyereket vállaljanak. Ennek eredményeként 30 év alatt 530 millióról 940 millió főre nőtt a népesség. A demográfiai robbanásból, az erőforráshiányból és a lakhatásból fakadó problémákat kezdetben úgy próbálták megoldani, hogy a '70-es évek elején maximum kettőben határozták meg az ideális gyerekszámot, 1979-ben bevezették az „egykepolitikát”. A kínai társadalom hagyományosan előnyben részesíti a fiúgyermeket, így a korlátozásnak köszönhetően rendszerszintűvé váltak a szelektív abortuszok. De: nincs elég feleség! 2016 januárjában két gyerekre módosították a törvényt, majd 2018 év végén bevezették a „független termékenység” politikáját.

11 millió kínai nő a semmiből

Bár a hatóságok az „egykepolitika” idején kényszerabortusszal – előrehaladott terhességeket is megszakítottak– és kényszersterilizációval sújtották a törvénszegőket, így is akadtak olyan családok, akik megszülték, és elbújtatták lányukat. Amerikai és kínai kutatók úgy számolják, hogy 11 millió fiatal kínai lány és nő születését titkolták el, vagy jelentették késve a szülők a hatóságok felé, és ezek a lányok csak a beiskolázáskor vagy házasságkötéskor kerültek elő.

A roma népesség száma Magyarországon különböző adatbázisok alapján

Number of the Roma population in the Hungarian counties and Budapest by different databases, thousands

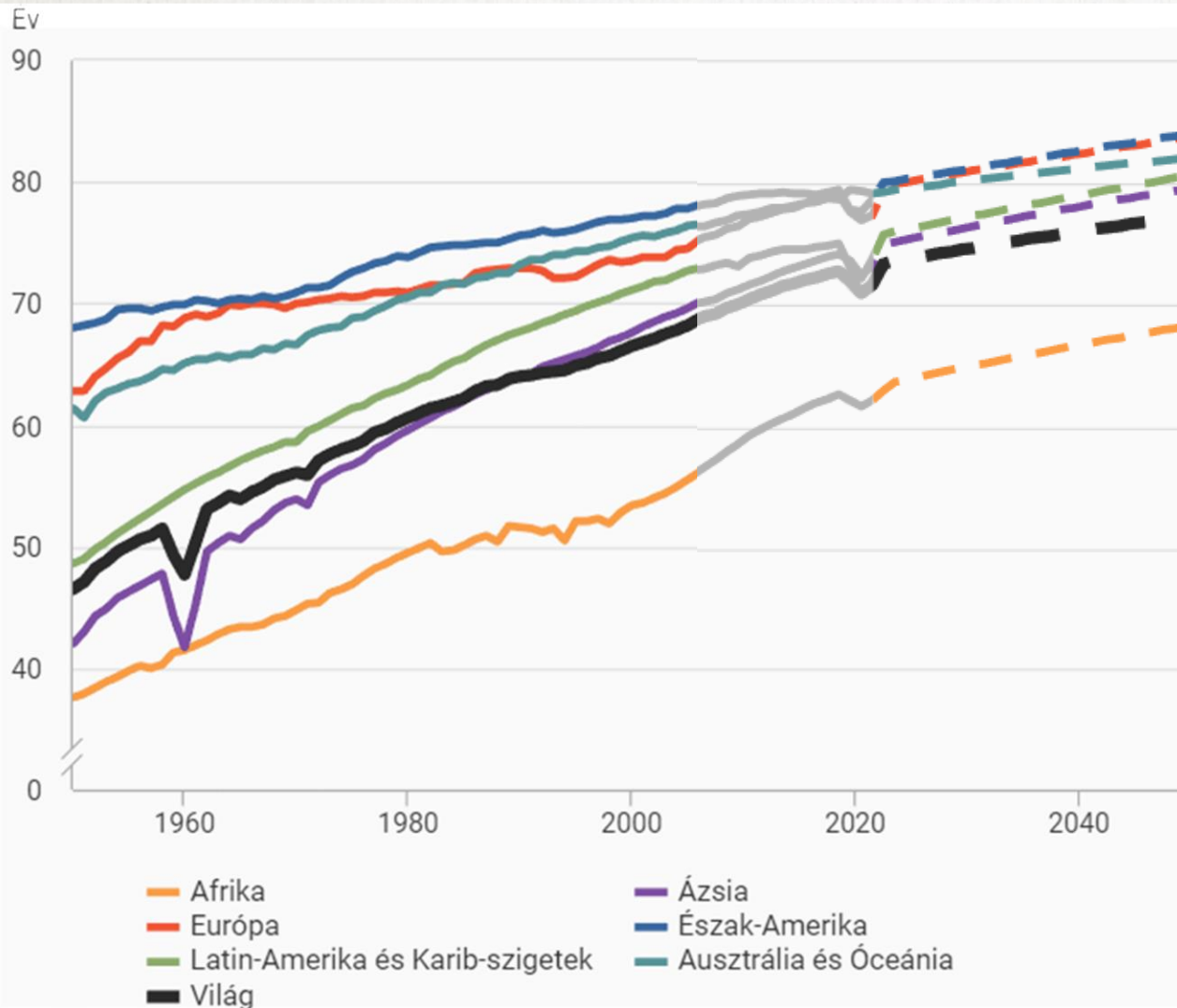

Forrás: Kocsis–Kovács (1991), Kertesi–Kézdi (1998), Kemény at al. (2004), Péntes–Pásztor (2014), valamint a KSH 1990-es és 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés.

Magyarország cigány lakossága - területi eloszlás (forrás: A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben; Péntes János, Tátrai Patrik, Pásztor István Zoltán)

**SZÜLETÉSKOR
VÁRHATÓ ÁTLAGOS
ÉLETTARTAM**

A SZÜLETÉSKOR VÁRHAÓ ÉLETTARTAM A VILÁGBAN

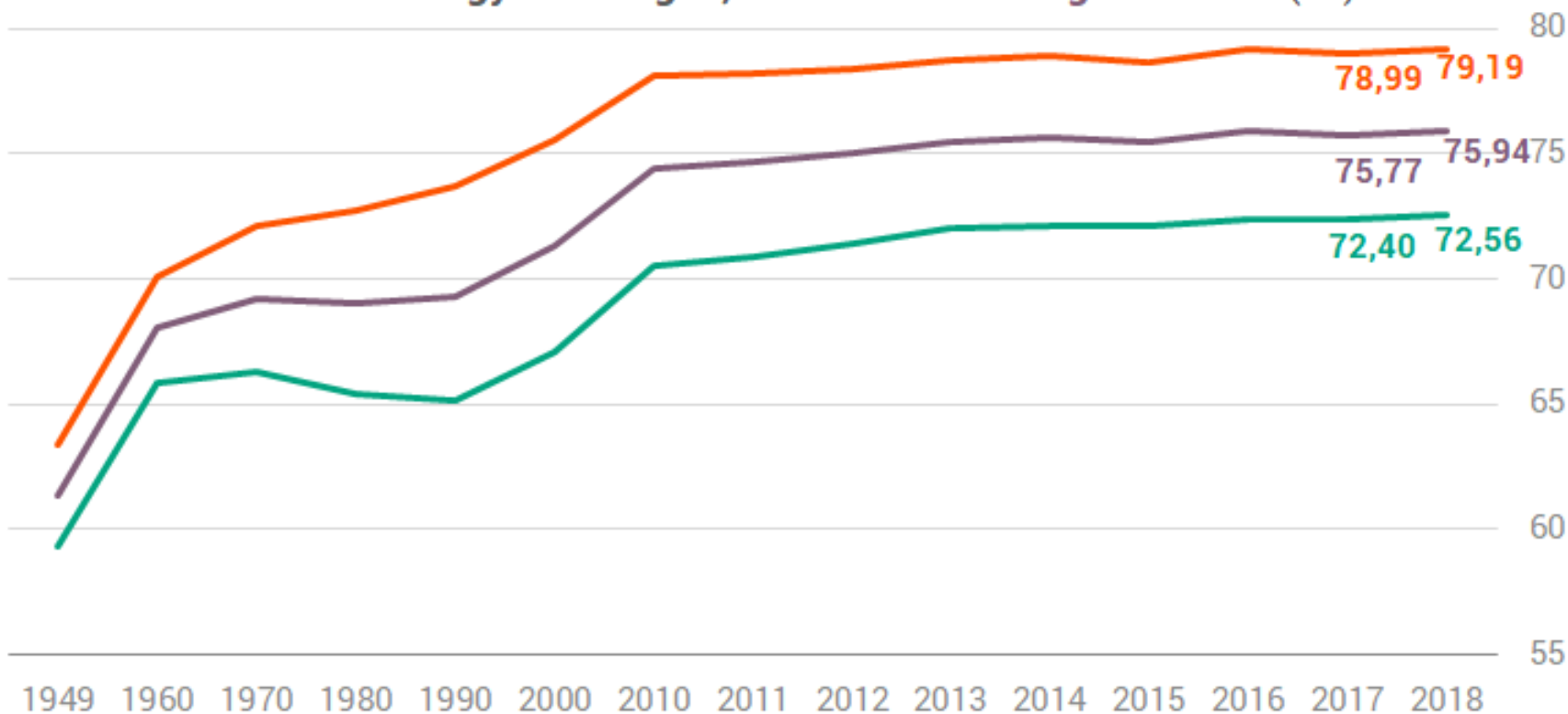

az 1950-es évek óta minden régióban emelkedik, ám ennek mértéke jelentősen eltér. A két szélsőértéket Afrika valamint Ausztrália és Óceánia képviseli, közöttük napjainkban közel 18 év a különbség.

Az alacsonyabb várható élettartam fő oka többek között az 5 év alatti gyermekek magasabb halálozási aránya, valamint a ma is gyakori anyai halálozás, az AIDS, illetve a társadalmi konfliktusok.

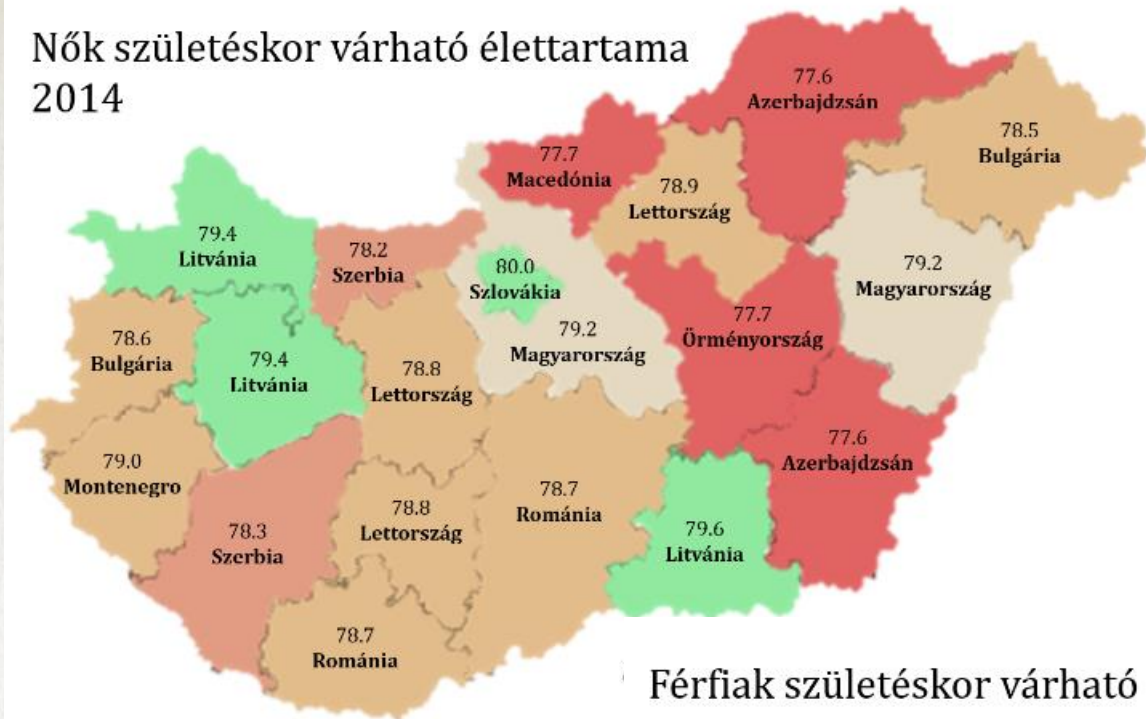
A SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM VÁLTOZÁSA MAGYARORSZÁGON 1949 ÉS 2018 KÖZÖTT

A születéskor várható élettartam alakulása a **nők** és a **férfiak** esetében Magyarországon, valamint az országos mutató (év)

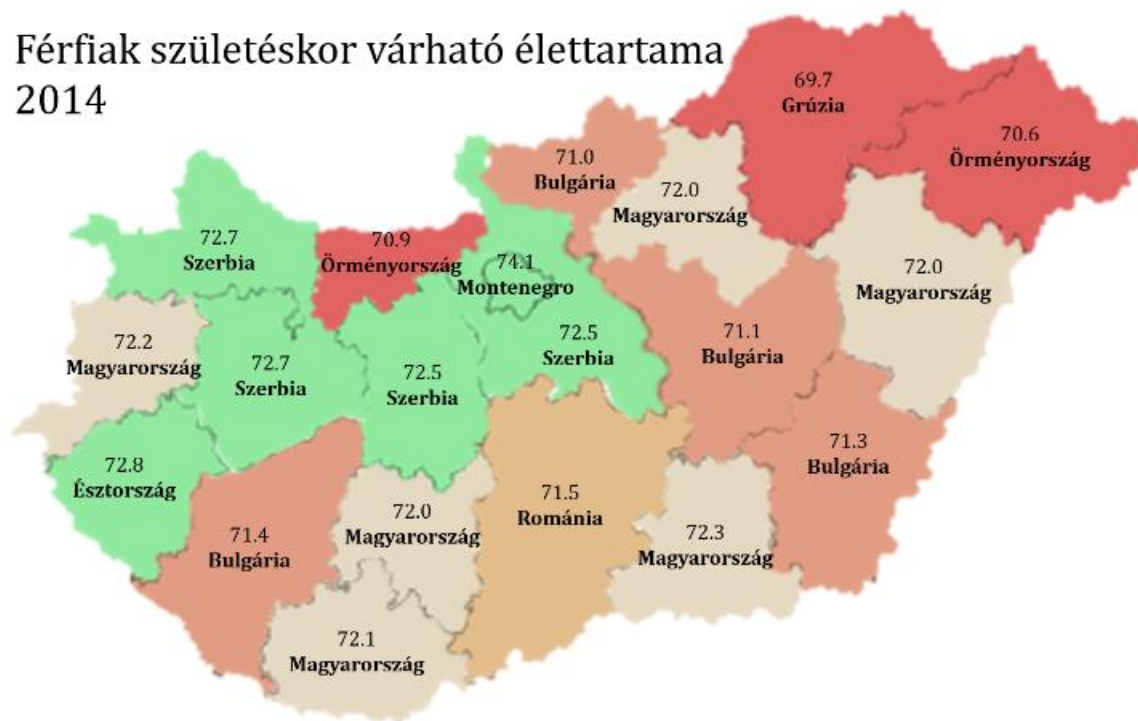

Forrás: KSH, Portfolio

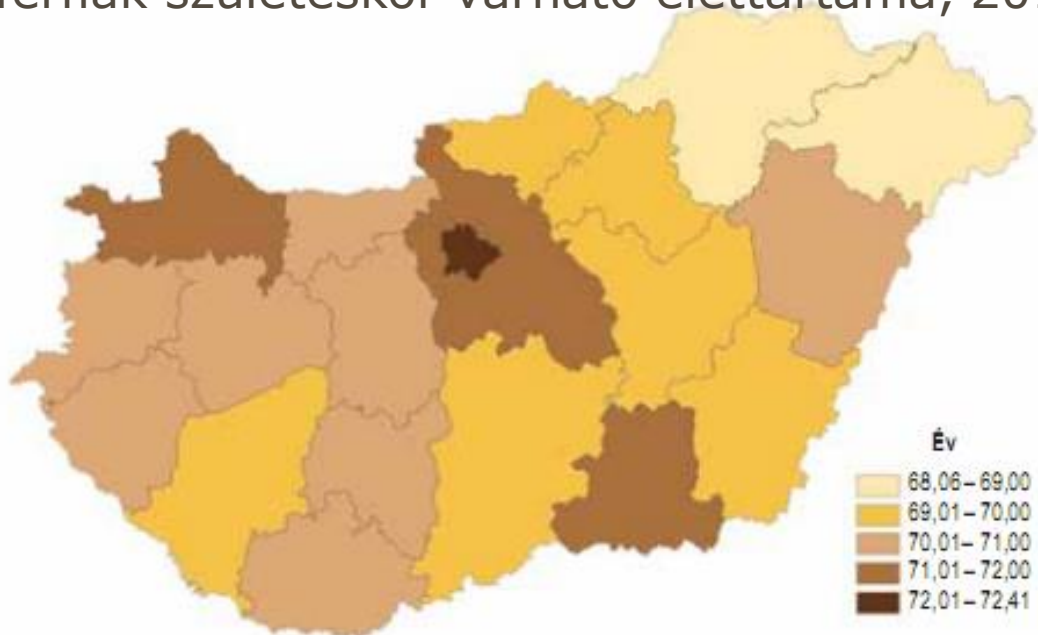
Nők születéskor várható élettartama 2014

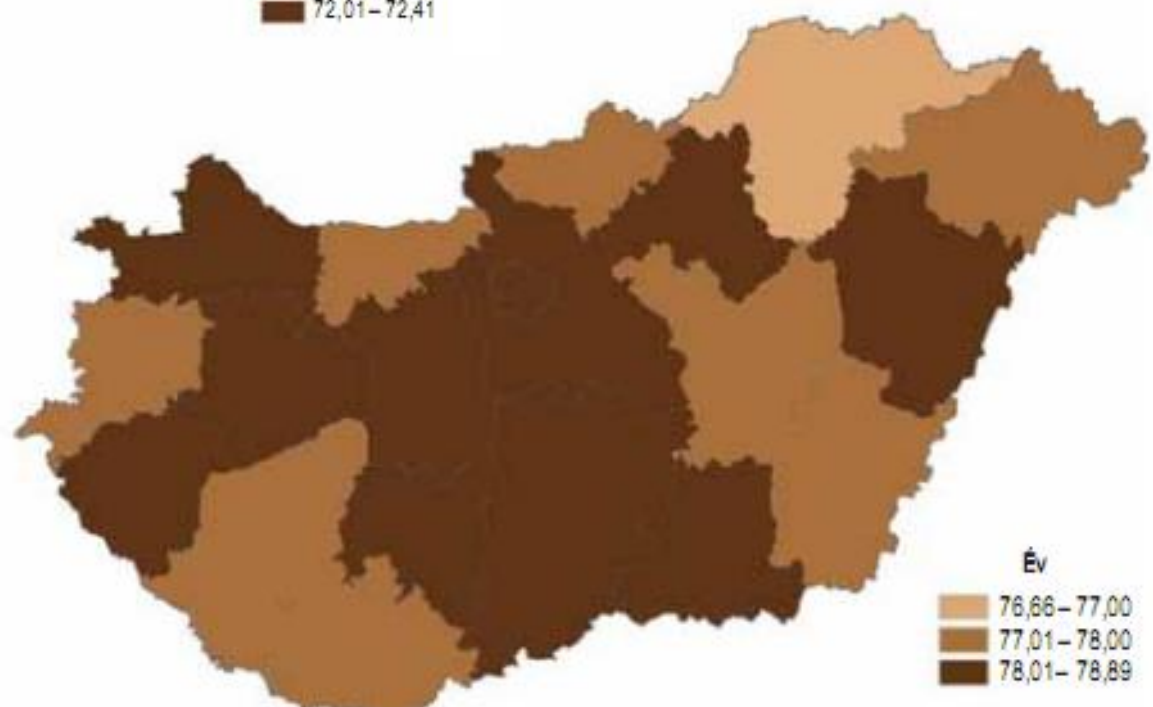
Férfiak születéskor várható élettartama 2014

A férfiak születéskor várható élettartama, 2010

A várható élettartam mindkét nem esetében Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a legrövidebb: itt a férfiak 4,3, a nők 2,2 évvel kevesebb megélt életévre számíthatnak, mint a legkedvezőbb értékkel bíró térség.

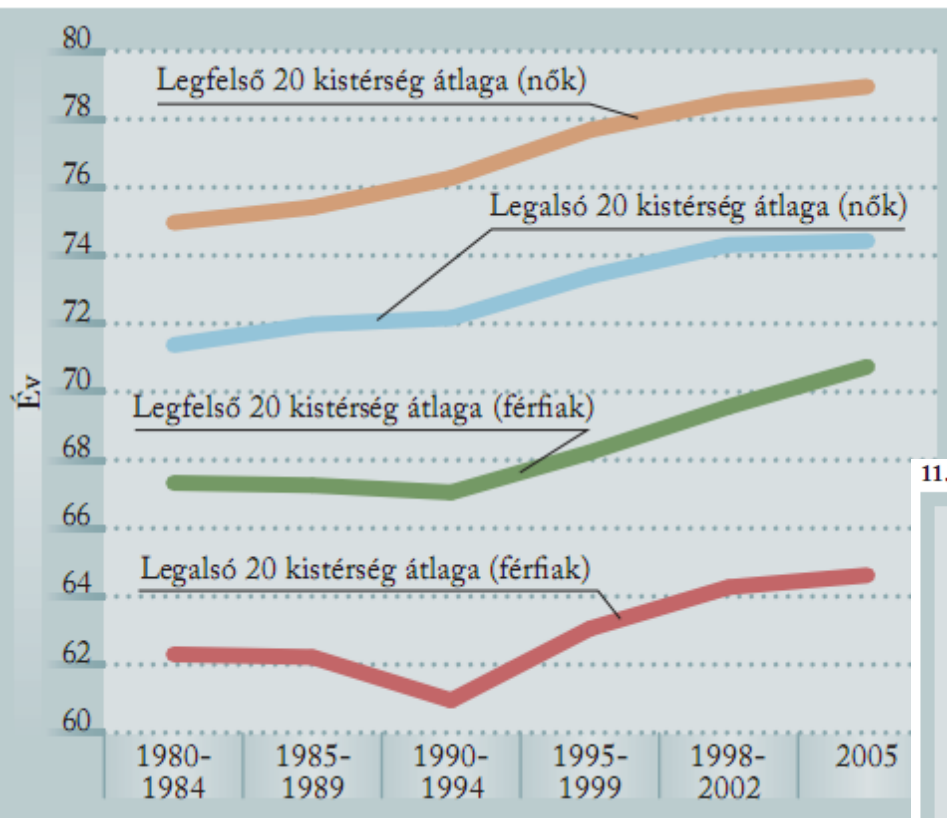

A nők születéskor várható élettartama, 2010

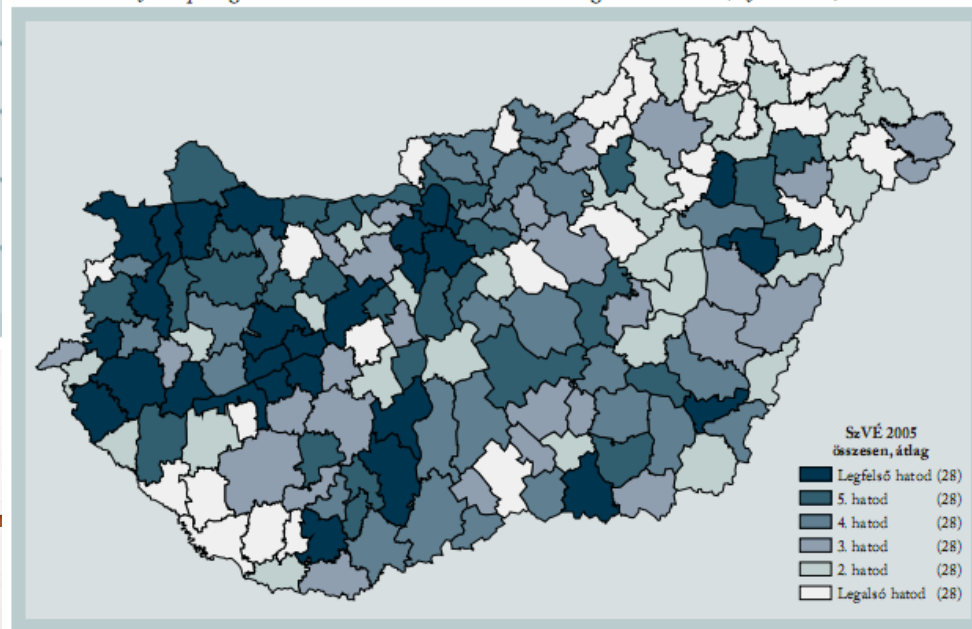
*A népesség-előreszámítás különböző változatainak hipotézisei
2012*

<i>Mutatószám</i>	<i>2010. évi tényleges adat*</i>	<i>2060 alap</i>	<i>2060 alacsony</i>	<i>2060 magas</i>
		<i>hipotézis-változat</i>		
<i>Átlagos gyermekszám</i>	<i>1,26</i>	<i>1,50</i>	<i>1,30</i>	<i>1,70</i>
<i>Születéskor várható élettartam (év), férfiak</i>	<i>70,5</i>	<i>82,6</i>	<i>77,9</i>	<i>88,3</i>
<i>Születéskor várható élettartam (év), nők</i>	<i>78,1</i>	<i>88,8</i>	<i>84,4</i>	<i>93,2</i>
<i>A nemzetközi vándorlások egyenlege (fő)</i>	<i>11519</i>	<i>15000</i>	<i>8000</i>	<i>22000</i>

A SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM NŐK ÉS FÉRFIAK KÖZÖTTI KISTÉRSÉGI SZINTŰ EGYENLŐTLENSÉGEI (1980-2005)

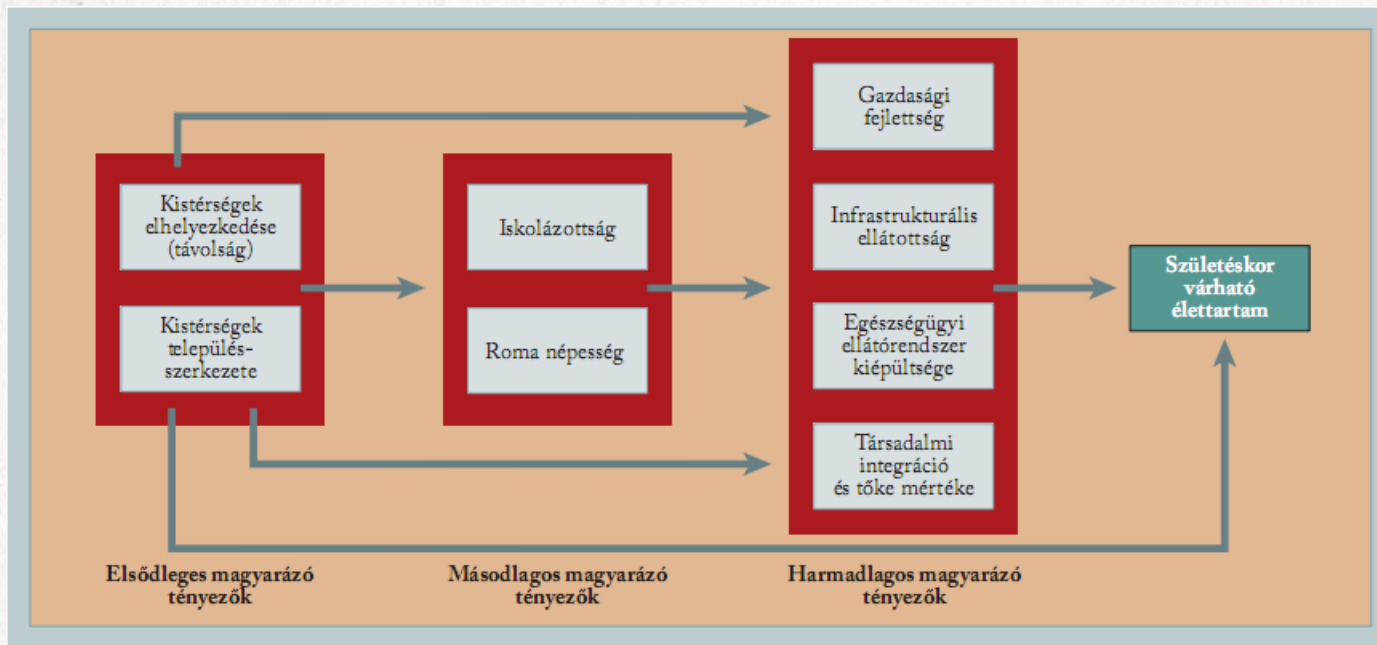
11. ábra: A teljes népesség születéskor várható élettartama kistérségenként, 2005 (saját becslés)

Csite András - Németh Nándor: A születéskor várható élettartam kistérségi egyenlőtlenségei az ezredforduló Magyarországon
 In: ~~Kormányzás Közgazdasági folyóirat II. évfolyam 2. szám, (257-289. o.)~~

A SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM KISTÉRSÉGI EGYENLŐTLENSÉGEI

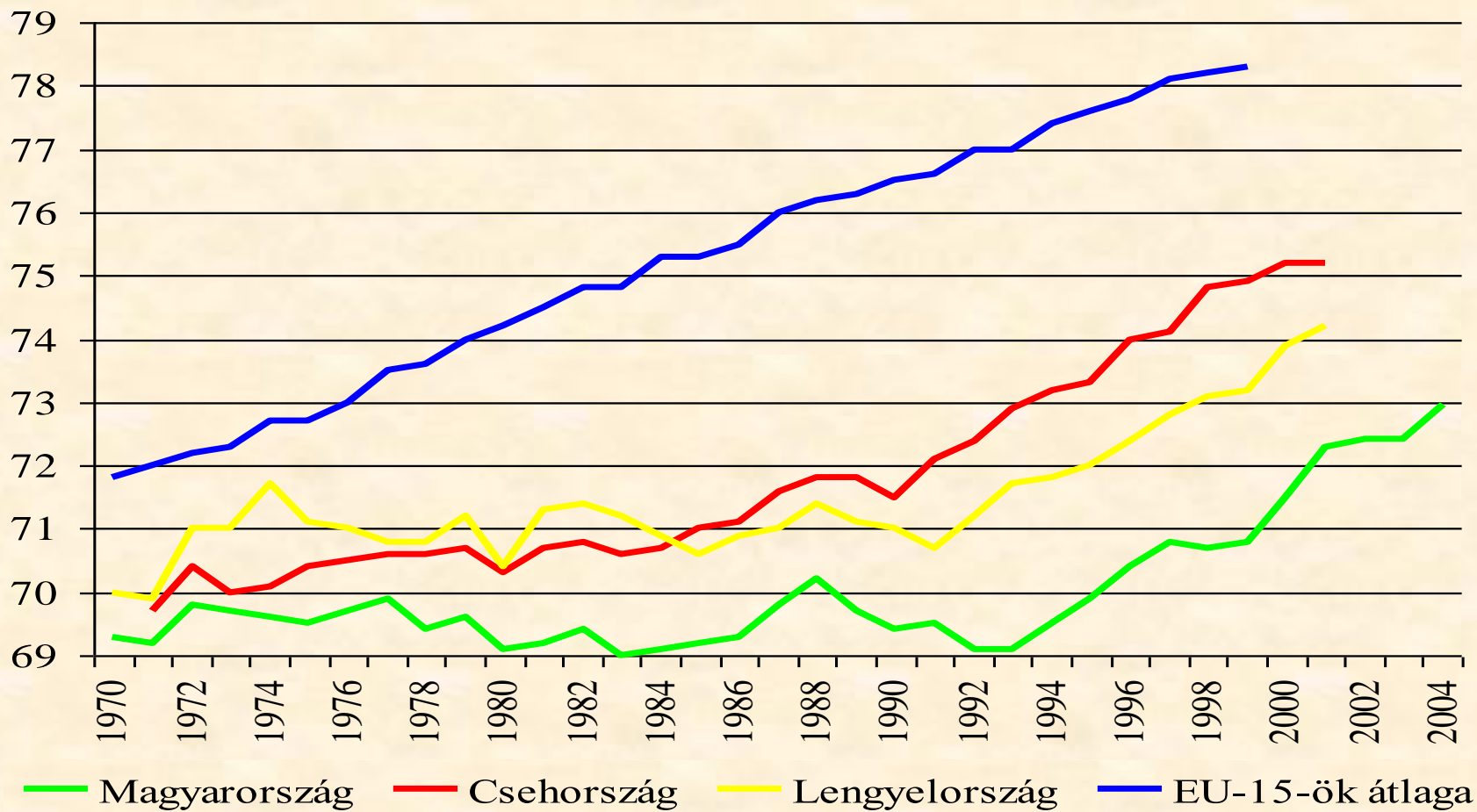
- A VÁLTOZÓCSOPORTOK OKSÁGI VISZONYRENDSZERE

Forrás: Csité András - Németh Nándor: A születéskor várható élettartam kistérségi egyenlőtlenségei az ezredforduló Magyarországon

In: Kormányzás Közgazdasági folyóirat II. évfolyam 2. szám, 267. o.

A születéskor várható élettartam Magyarországon, Csehországban, Lengyelországban és az Európai Unióban

A SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM A TAGÁLLAMOKBAN

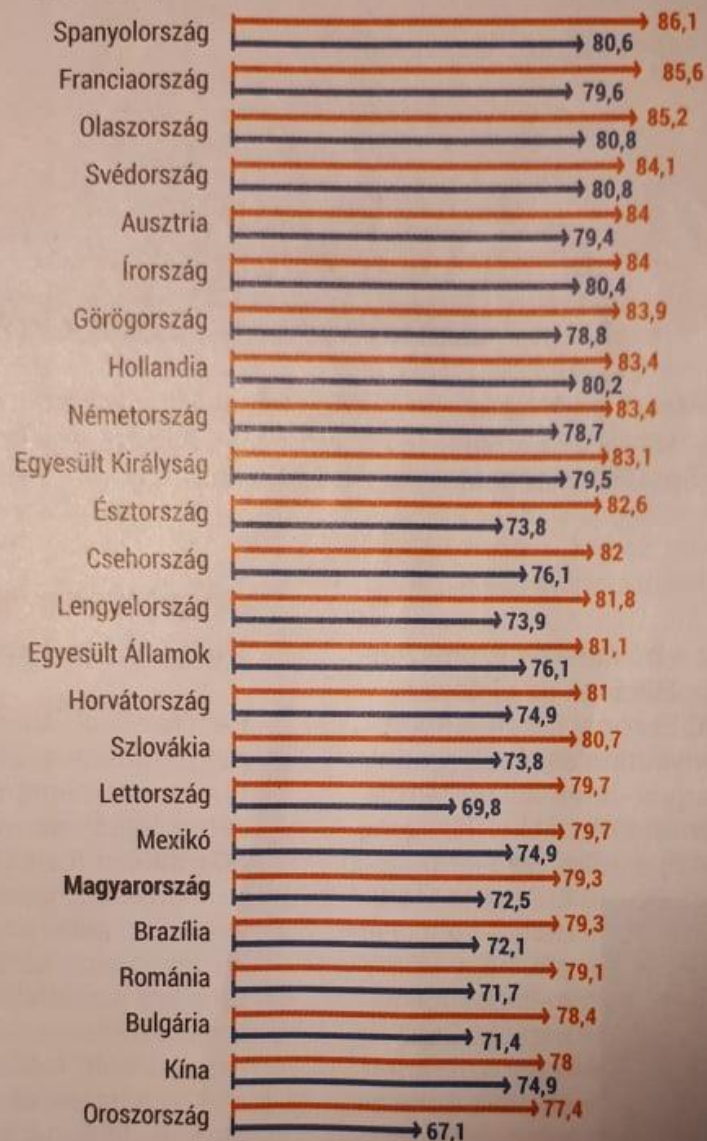

ÁTLAG: 81 ÉV LEGMAGASABB: SPANYOLORSZÁG: 83,5 ÉV LEGALACSONYABB: LETTORSZÁG: 74,9 ÉV ÉV: 2016

Forrás: EUROSTAT. Life expectancy by age and sex: 1950-2016, 2016

■ Születéskor várható átlagos élettartam néhány államban, 2017

— nők — férfiak

Forrás: Eurostat, Világbank

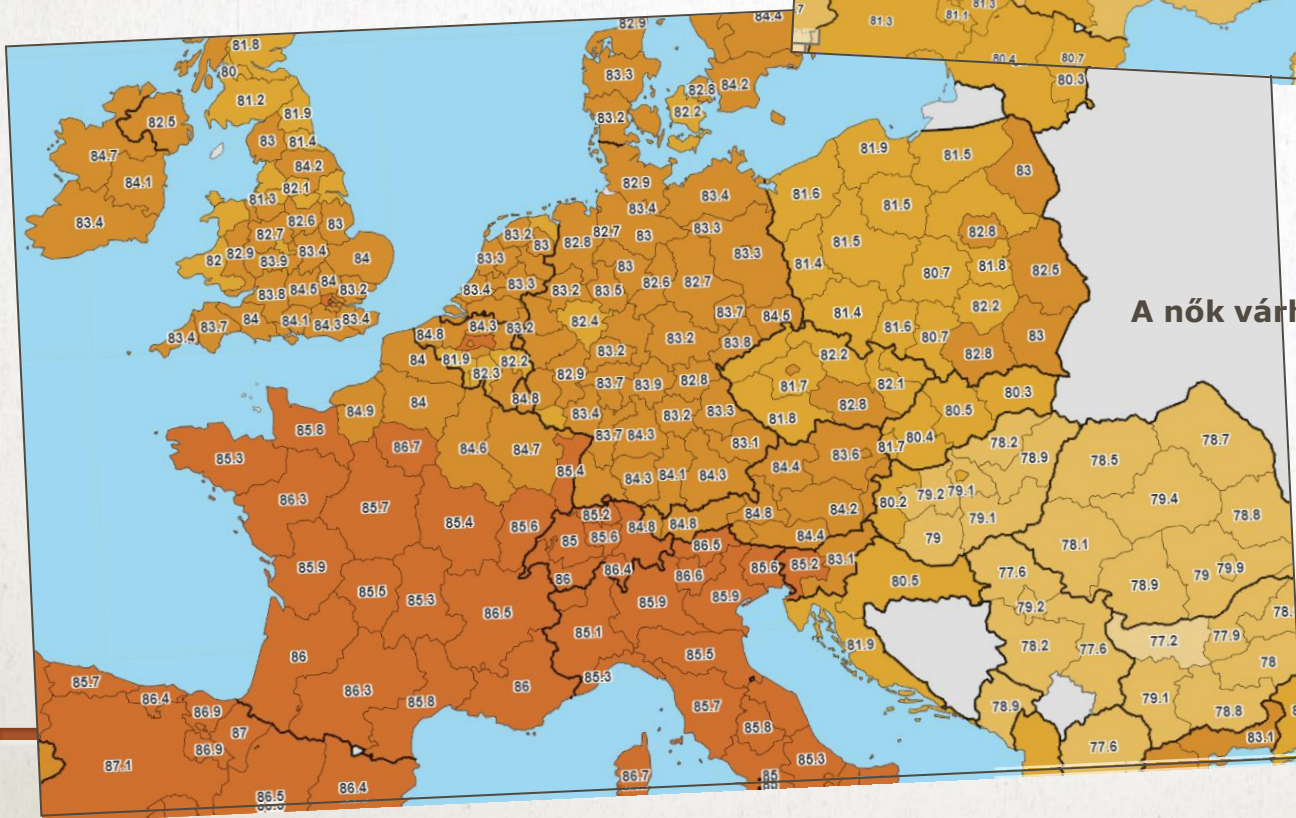
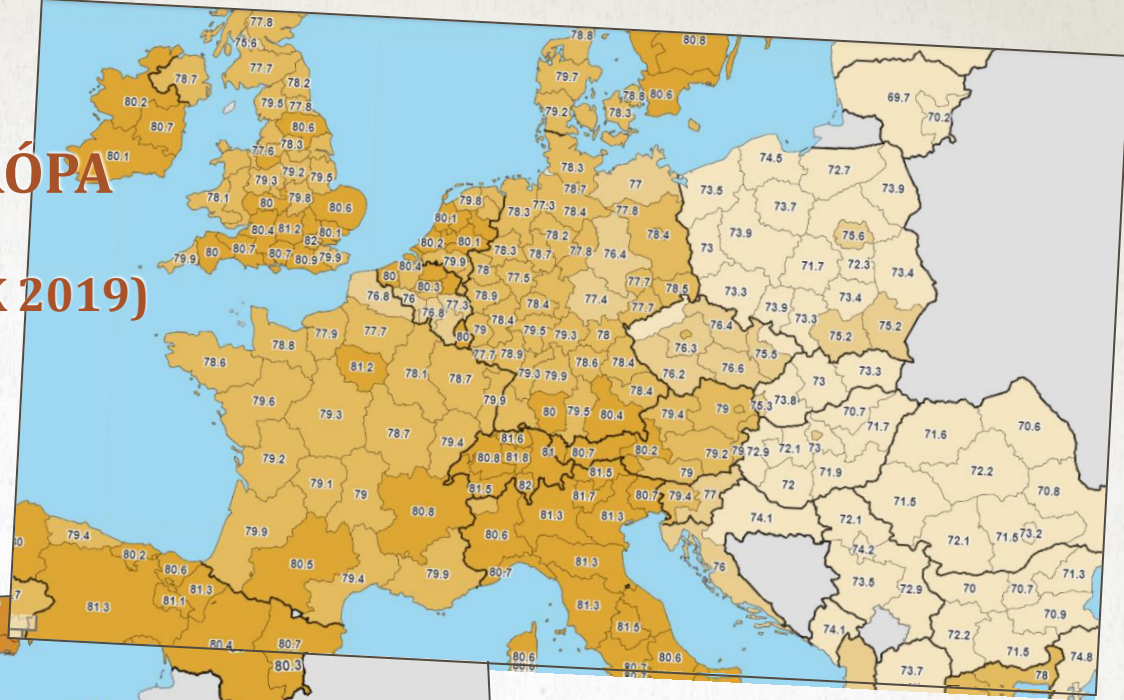
■ Várható átlagos élettartam eltérő életkoronként Magyarországon, 1990 és 2017

	Férfiak								
	0	10	20	30	40	50	60	70	80
1990	65,2	56,5	46,8	37,5	28,8	21,1	14,7	9,5	5,3
2017	72,5	62,8	52,9	43,2	33,7	24,7	17,3	11,5	6,4

	Nők								
	0	10	20	30	40	50	60	70	80
1990	73,8	64,9	55,1	45,4	36,1	27,2	19,0	11,8	6,3
2017	79,3	69,4	59,4	49,6	39,8	30,4	21,9	14,2	7,6

Forrás: Magyar statisztikai zsebkönyv, 2018

SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÁTLAGOS ÉLETTARTAM EURÓPA RÉGIÓIBAN (EUROSTAT REGIONAL YEARBOOK 2019)

A nők várható élettartama születéskor

SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM – KÜLÖNBSÉGEK FÖLÉRÉSZEK ÉS ORSZÁGOK SZERINT, 2009

Európa 77,8 év (nők), 70,8 év (férfiak) (2002)

Legmagasabb: Andorra: 86,6 év (nők), 86,6 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Moldova: 69,3 év (nők), 60,4 év (férfiak)

Ázsia 69,1 év (nők), 64,6 év (férfiak) (2002)

Legmagasabb: Japán: 84,2 év (nők), 77,7 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Afganisztán: 45,8 év (nők), 47,3 év (férfiak)

Afrika 53 év (nők), 50 év (férfiak) (2002)

Legmagasabb: Líbia: 78,1 év (nők), 73,7 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Mozambik: 34,6 év (nők), 36,2 év (férfiak)

**Észak- és Közép-Amerika 73,9 év (nők), 68,9 év (férfiak)
(2002)**

Legmagasabb: Kanada: 83,2 év (nők), 76,3 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Haiti: 51,3 év (nők), 47,9 év (férfiak)

Dél-Amerika 69,2 év (nők), 63,3 év (férfiak) (2002)

Legmagasabb: Chile: 79,6 év (nők), 72,8 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Guyana: 65,3 év (nők), 60 év (férfiak)

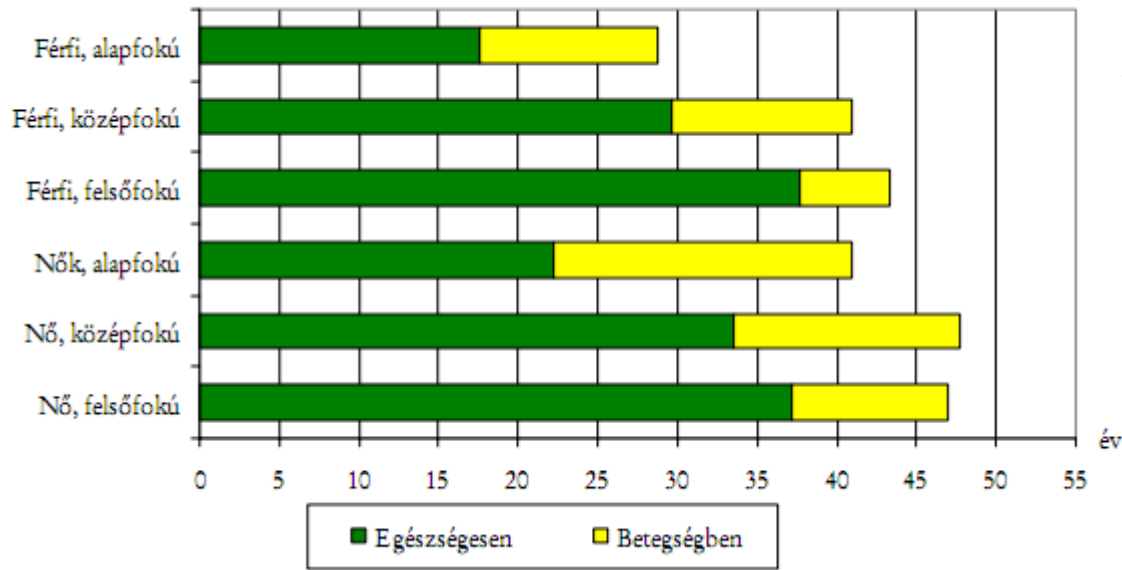
Ausztrália és Óceánia 69,3 év (nők), 64,2 év (férfiak) (2002)

Legmagasabb: Ausztrália: 83 év (nők), 77,1 év (férfiak)

Legalacsonyabb: Kiribati: 63,6 év (nők), 57,6 év (férfiak)

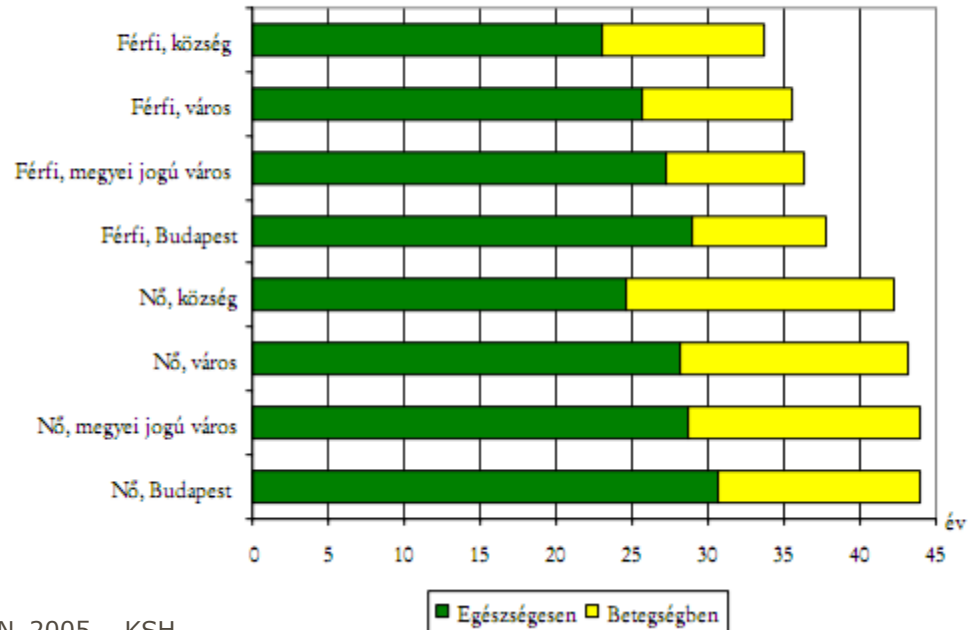
Helyezés	Ország	Várható élettartam (év)
1.	Andorra	83,52
2.	Makaó	82,27
3.	Japán	82,02
4.	San Marino	81,80
5.	Szingapúr	81,80
...		
36.	Európai Unió	78,70
...		
61.	Szlovénia	76,53
62.	Csehország	76,42
...		
76.	Lengyelország	75,19
...		
80.	Szlovákia	74,95
...		
82.	Horvátország	74,90
...		
87.	Litvánia	74,44
...		
102.	Magyarország	72,92
103.	Kína	72,88
104.	Törökország	72,88
...		
112.	Észtország	72,30
...		
221.	Angola	37,63
222.	Szváziföld	32,23

A 35 ÉVES KORRA VONATKOZÓ TELJES ÉS EGÉSZSÉGESEN ILLETVE BETEGSÉGBEN VÁRHATÓ ÉLETTARTAMOK ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT

A 35 éves korra vonatkozó teljes (e) és egészségesen (e'), illetve betegségben várható (e-e') élettartamok településtípus szerint

Magyarországon a nők – a férfiakénál – hosszabb élettartamához hosszabb várható betegidőszak társul, ellenben a három vizsgált kategórián (iskolai végzettség, településtípus, megye) belül – a hosszabb várható élettartam általában rövidebb betegidőszakkal jár.

SZÜLETÉSKOR ÉS EGÉSZSÉGESEN VÁRHATÓ ÉLETTARTAMOK

Nemzetközi összehasonlítás, 2006*

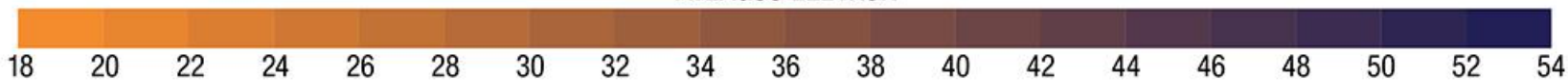
Ország	Születéskor várható	Egészségesen várható	Egészségesen várható élettartam aránya a születéskor várható évek %-ában	Születéskor várható	Egészségesen várható	Egészségesen várható élettartam aránya a születéskor várható évek %-ában
	élettartam (év)			élettartam (év)		
	férfiak			nők		
Ausztria	77,2	58,4	75,6	82,8	60,8	73,4
Belgium	76,6	62,8	82,0	82,3	62,8	76,3
Ciprus	78,8	64,3	81,6	82,4	63,2	76,7
Csehország	73,5	57,8	78,6	79,9	59,8	74,8
Dánia	76,1	67,7	89,0	80,7	67,1	83,1
Észtország	67,4	49,4	73,3	78,6	53,7	68,3
Finnország	75,9	52,9	69,7	83,1	52,7	63,4
Franciaország	77,3	62,7	81,1	84,4	64,1	75,9
Görögország	77,2	66,3	85,9	81,9	67,9	82,9
Hollandia	77,7	65,0	83,7	82,0	63,2	77,1
Írország	77,3	63,3	81,9	82,1	65,0	79,2
Izland	79,5	68,3	85,9	82,9	65,3	78,8
Lengyelország	70,9	58,2	82,1	79,7	62,5	78,4
Lettország	65,4	50,5	77,2	76,3	52,1	68,3
Litvánia	65,3	52,4	80,2	77,0	56,1	72,9
Luxemburg	76,8	61,0	79,4	81,9	61,8	75,5
Magyarország	69,2	54,2	78,3	77,8	57,0	73,3
Málta	77,0	68,1	88,4	81,9	69,2	84,5
Németország	77,2	58,5	75,8	82,4	58,0	70,4
Norvégia	78,2	65,7	84,0	82,9	63,4	76,5
Portugália	75,5	59,6	78,9	82,3	57,6	70,0
Spanyolország	77,7	63,7	82,0	84,4	63,3	75,0
Svédország	78,8	67,1	85,2	83,1	67,0	80,6
Szlovákia	70,4	54,3	77,1	78,4	54,4	69,4
Szlovénia	74,5	57,6	77,3	82,0	61,0	74,4

* Forrás: Eurostat

Átlagos életkor egyes kontinenseken

Afrika a világ legfiatalabb népességével rendelkezik, főként a tizes éveik közepén járókkal

ÁTLAGOS ÉLETKOR

Észak-Amerikában a nagyobb gazdaságok eltérő korúak

Monaco, itt él a világ legidősebb lakossága Európában

53,1

42

18,8

Afgnisztán a legfiatalabb nem Afrikai állam a világon

31

47,3

Japán lakossága szignifikánsan idősebb mint Ázsia egésze

18

33

31

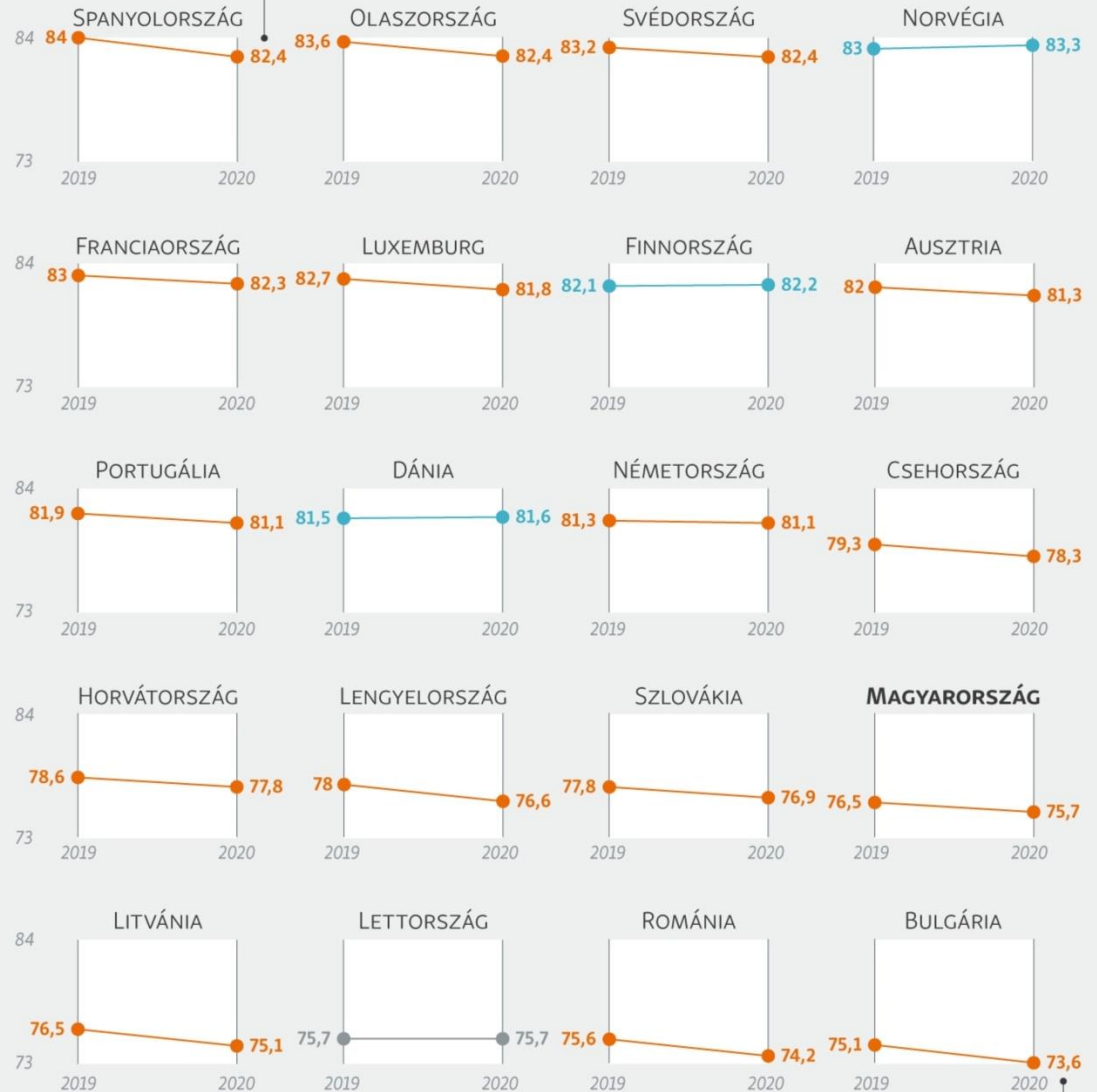
2100-ig a világ gyerekeinek (0-4 év) közel fele Afrikában fog élni

SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÁTLAGOS ÉLETTARTAM EURÓPA EGYES ORSZÁGAIBAN (2019-2020, ÉVEK SZÁMA)

csökkent növekedett nem változott

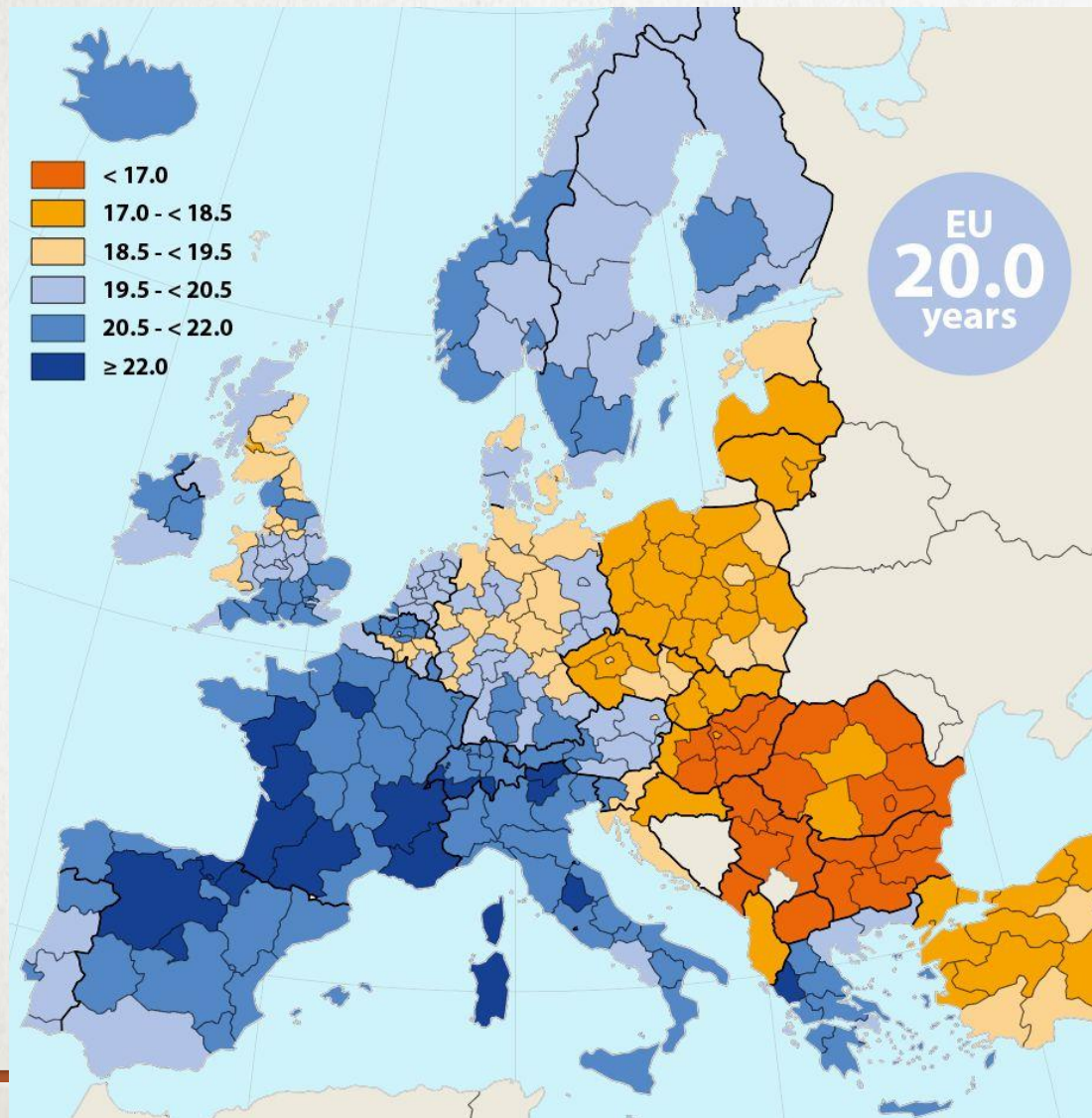
Leginkább Spanyolországban csökkent a várható élettartam: 1,6 év

Bulgáriában 1,5 évvel csökkent a várható élettartam

Forrás: EUROSTAT

65 ÉVES KORBAN VÁRHATÓ TOVÁBBI ÉLETHOSSZ EURÓPÁBAN, 2018

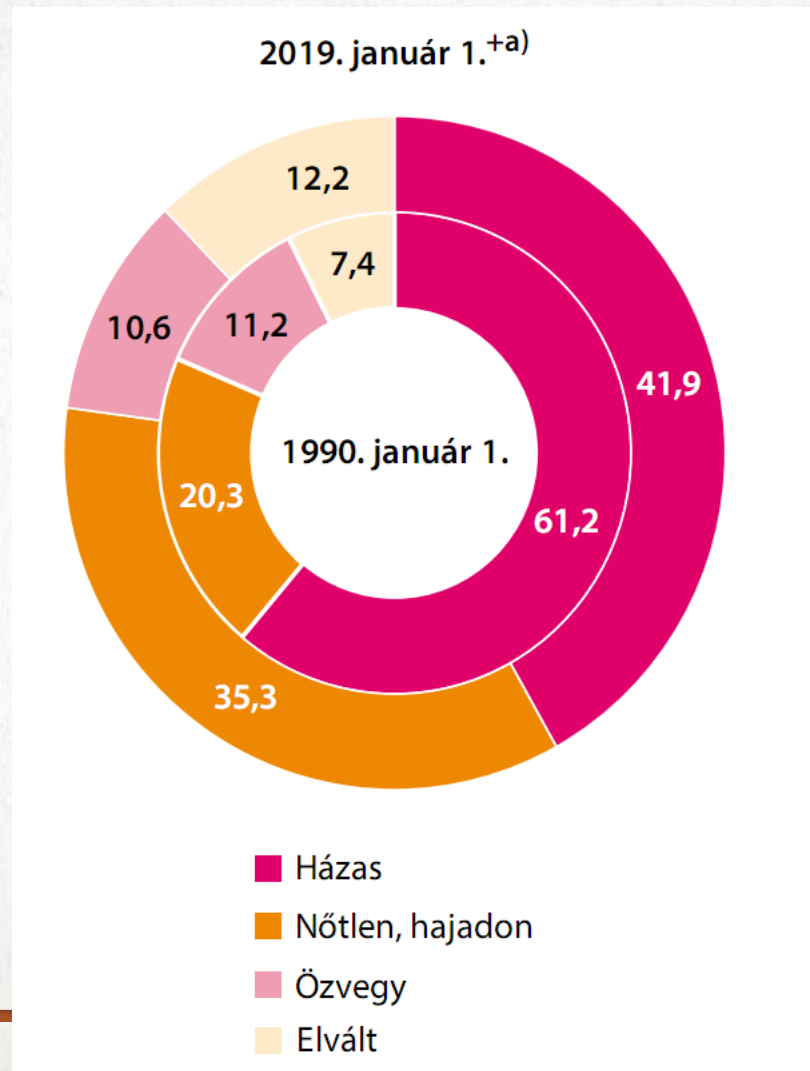

HÁZASSÁGKÖTÉS ÉS -MEGSZŰNÉS

Megnevezés	1990	2000	2017	2018+
Házasságkötés	66 405	48 110	50 572	50 900
Megszűnt házasság	89 817	79 685	63 112	60 300
halál következtében	64 929	55 698	44 617	43 800
válás következtében	24 888	23 987	18 495	16 500
100 házasságkötésre jutó megszűnt házasság	135	166	125	118

† Előzetes, részben becült adatok

A 15 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG CSALÁDI ÁLLAPOT SZERINTI MEGOSZLÁSA, 1990 ÉS 2019. (%)

ÉRDEKESSEGEK A VÁLÁSRÓL

- A válási jogban már a századfordulón is igen nagy eltérések voltak, s ezek fennmaradtak egészen a század utolsó harmadáig. Jelzi ezt, hogy miközben Finnországban a századelőn nemcsak elválhattak a házastársak egymástól, hanem a bíróságok már 1917-ben szakítottak az egyoldalú vétkekesség elvével mint a válás kimondásának kizárólagos okával, addig Olaszországban 1971-ig egyáltalán nem volt mód a törvényes válásra, Írországban pedig csak az 1990-es években vált lehetővé. In: Robert Chester (ed.): Divorce in Europe. Leiden, 1977. 288. p. Idézi: Tomka Béla: Társadalmi integráció a 20. századi Európában: Magyarország esete. (Kézirat)

- Kb. **25 ezer válás** történik évente Magyarországon. Ezzel a statisztikával hazánk Európában nem a legrosszabb, de nem is a legjobb számokkal bír, mondhatjuk, hogy a középmezőnyben foglal helyet. Európában a válási arány **Belgiumban** a legmagasabb. Ott a **házasságok háromnegyede** végződik válással.

VÁLÁS A HÁZASSÁG FELBONTÁSÁT KÉRŐ (KERESZTINDÍTÓ) FÉL SZERINT

Év	Férj	Feleség	Ügyész	Más személy	Összesen
1963	9 064	9 290	5	5	18 364
1970	10 344	12 491	2	4	22 841
1980	9 688	18 108	1	-	27 797
1990	7 580	17 301	6	1	24 888
1995	6 939	17 912	3	3	24 857
1996	6 522	16 063	2	3	22 590
1997	7 023	17 968	1	-	24 992
1998	7 314	18 446	3	-	25 763
1999	7 375	18 225	3	2	25 605
2000	7 213	16 770	2	2	23 987

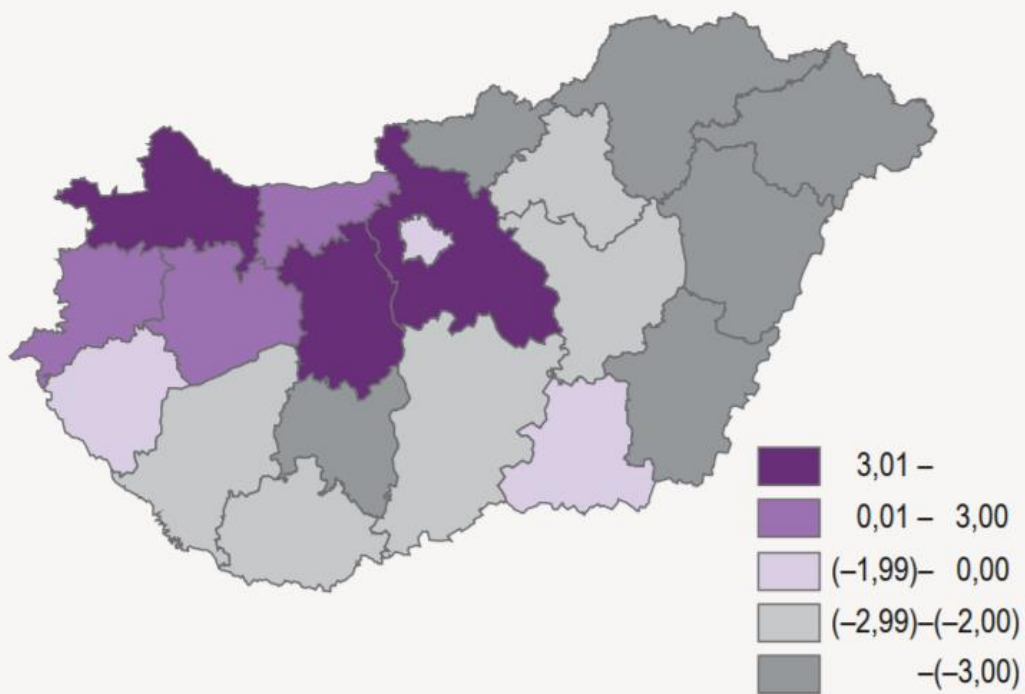
EGY KIS MAGYAR VÁLÁS- TÖRTÉNELEM

Az 1870–1880-as években ezer lakosra még csupán 0,07 ezrelék válás jutott, ami az 1890-es évek körül 0,08 ezrelékre emelkedett. 1907-től kezdődően a válások számának növekedése fokozódott, mivel a liberális joggyakorlat lehetővé tette a házasságok könnyebb felbontását. 1910–1911-ben ezer fennálló házasságra 1,9 válás jutott, ez az arány 1921-re megkétszereződött, majd az 1930-as évekre kissé lecsökkent, de még mindig nagyobb volt, mint az I. világháború előtt. A II. világháború előtt a vétkességre alapozott bontóokrok rendszerében válásra csak ritkán, és társadalmi rétegek szerinti jelentős különbségekkel került sor. A házasság intézményét védő társadalmi, gazdasági gátak erőssége, a válás utáni helyzet megoldásával kapcsolatos alternatívák hiánya, az egykeresős család és a magasabb gyerekszám együttesen és külön-külön is komoly visszatartó erőt jelentett a válástól. Már az 1950-es évek elejétől – a liberális válási jog bevezetésével támogatva – radikális emelkedés kezdődött a válások számában és arányában. Alapvetően megváltoztak a család és a társadalom közötti kapcsolatok: a család funkcióinak megváltozása, a korábbtól eltérő normák és a családon belüli új szerepek kialakításával járó feszültségek megsokszorozták a családon belüli konfliktusokat, gyengült a család belső egysége és szilárdsága, és ez megrázkódította a hagyományos család tartópillérét, a házasságot is. Különösen a hagyományos paraszti gazdálkodás visszaszorulása, a nők kereső tevékenységének elterjedése, a tradíciókat gyengítő páratlan méretű társadalmi mobilitás, a falusi lakóhelyek elhagyása és a városokban történő tömeges letelepedés új alternatívákat nyitott, a kapcsolatteremtés új módjai terjedtek el, a család és a házasság ezáltal nyitottabbá és egyúttal sérülékenyebbé vált. Az 1950-es években a házasságok 13–16%-a, az 1960-as években már közel egynegyede, az 1970-es években a házasságok 28–29%-a, az 1980-as évek közepén már több mint egyharmada fejeződött be. 1989–1994 között – az 1992-ben és 1993-ban mutatkozó kisebb visszaeséstől eltekintve – a válások száma ismét emelkedett. Említést érdemlő körülmény még a korai válási csúcs: a leggyakoribb a harmadik házassági évforduló körül. A házasságok 17–18%-a a tíz éven belül felbomlik.

EZER LAKOSRA JUTÓ BELFÖLDI VÁNDORLÁSI KÜLÖNBÖZET MEGYÉNKÉNT, 2018

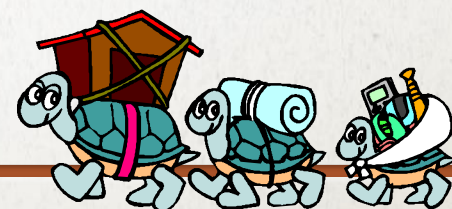
Összességében a régiók közül Észak-Alföld és Észak-Magyarország népességmentartó ereje volt a leggyengébb, ezekben a régiókban 8750, illetve 5850 fővel csökkent a népességszám a belföldi vándorlásból eredően. A megyék vonatkozásában a korábbi évekhez hasonlóan 2018-ban is Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből vándoroltak el a legtöbben, 5500, illetve 4600 fős vándorlási veszteséget okozva, ami ezer lakosra vetítve -9,9, illetve -7,1 ezreléket jelentett. A kiugróan negatív vándorlási különbség mindkét megye esetében leginkább a Budapestre és Pest megyébe irányuló elvándorlásnak volt tulajdonítható. A Dunától keletre eső többi területre szintén a fővárosba történő elvándorlás volt a legjellemzőbb.

A NEMZETKÖZI VÁNDORLÁS ÖSSZEFOGLALÓ ADATAI

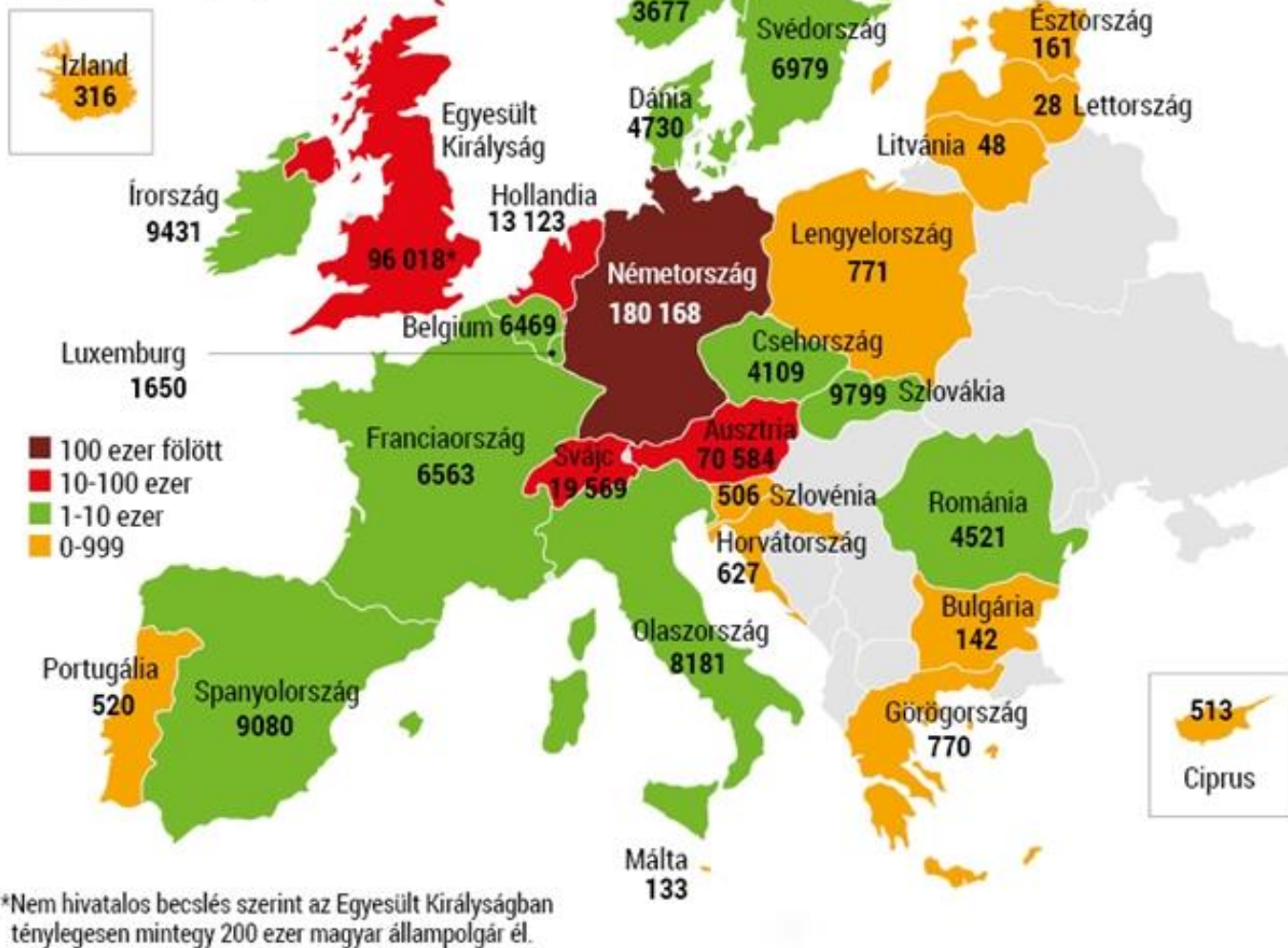
Év	Huzamos tartózkodási	Bevándorlási engedélyt kapott külföldiek száma	Egyéb	Összes bevándorló	Kivándorló	Vándorlási különbözet
1980	382	1 607	712	2 701	..	-
1985	1 017	1 864	4 711	7 592	2 842	4 750
1986	1 293	2 235	4 990	8 518	4 555	3 963
1987	1 383	2 521	4 462	8 366	4 433	3 933
1988	1 978	9 035	12 488	23 501	6 689	16 812
1989	2 850	11 136	19 727	33 713	11 835	21 878
1990	5 560	23 791	7 891	37 242	11 271	25 971
1991	6 824	13 221	2 929	22 974	5 376	17 598
1992	4 710	8 500	1 903	15 113	4 594	10 519
1993	5 329	8 444	2 624	16 397	2 901	13 496
1994	7 212	4 860	680	12 752	2 378	10 374
1995	7 917	5 718	373	14 008	2 401	11 607
1996	8 792	4 727	215	13 734	2 833	10 901
1997	9 485	3 681	117	13 283	1 928	11 355
1998	10 203	5 777	72	16 052	1 295	14 757
1999+/-	11 937	6 232	47	18 216	1 405	16 811
2000+/-	11 023	3 434	27	14 484	1 366	13 118

+/- Előzetes adat

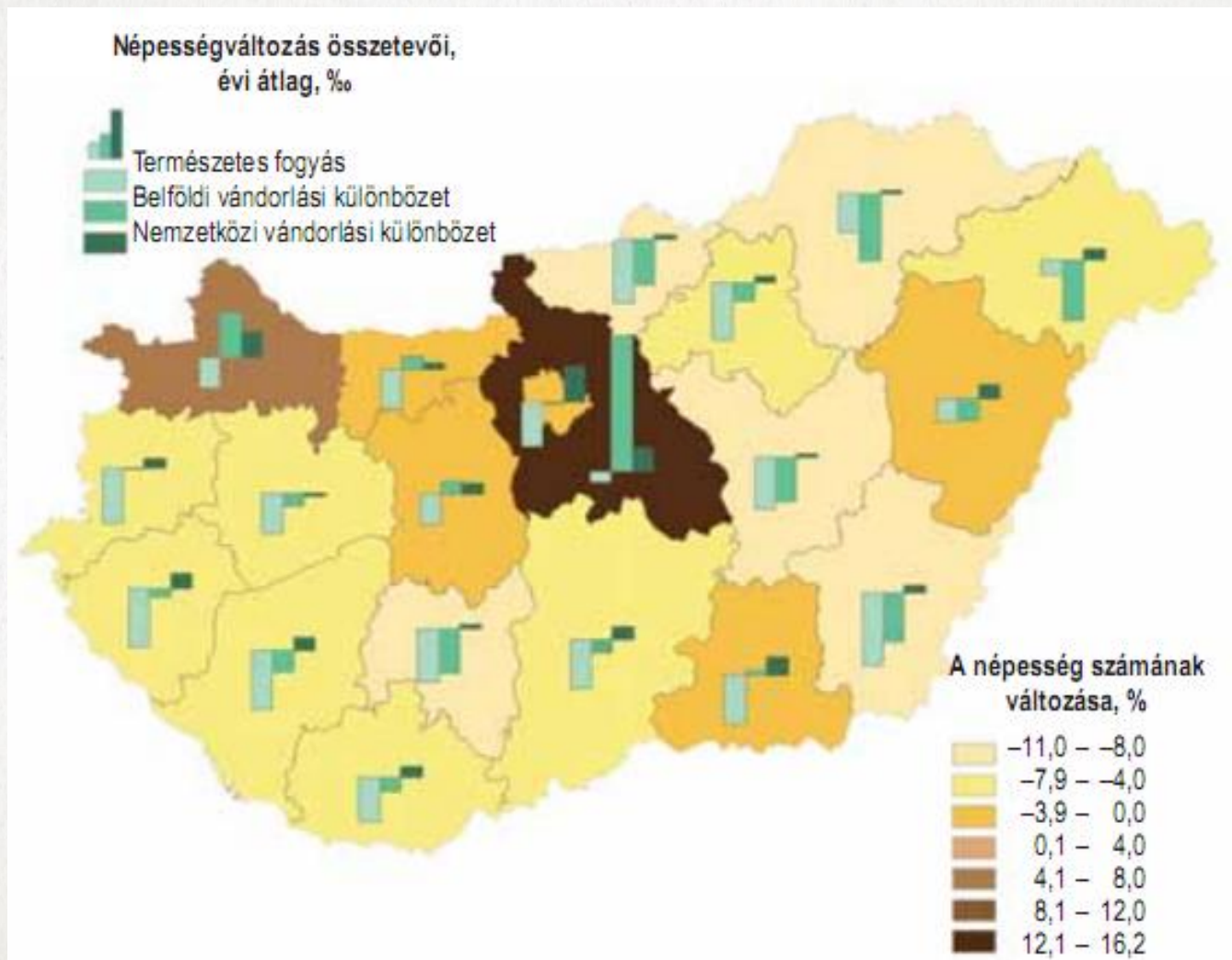
A Magyarországon érvényes engedéllyel rendelkező, huzamosan itt tartózkodó külföldiek száma 2012. január 1-jén 211 700 fő volt, 2,3 százalékkal haladva meg az egy évvel korábbit. A külföldi állampolgárok jelenleg az ország népességének 2,1 százalékát teszik ki. Túlnyomó többségük Európából, ezen belül Romániából, Ukrajnából, Szerbiából és Németországból érkezett. A külföldiek 40,8 százaléka Budapesten, 37,9 százaléka a fővároson kívüli városokban, 21,3 százaléka pedig községekben él. A bevándorlók korösszetétele fiatalabb, mint a honos népességé. Mindkét nem esetében a 20–39 éves korosztály létszáma a meghatározó, aránya több mint 43 százalék volt a Magyarországon tartózkodó külföldiek körében.

Egyes európai országokban élő regisztrált magyar állampolgárok száma, 2017

A LAKÓNÉPESSÉG SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSA ÉS ANNAK ÖSSZETEVŐI, 2001–2011

NÉPSZÁMLÁLÁS 2011

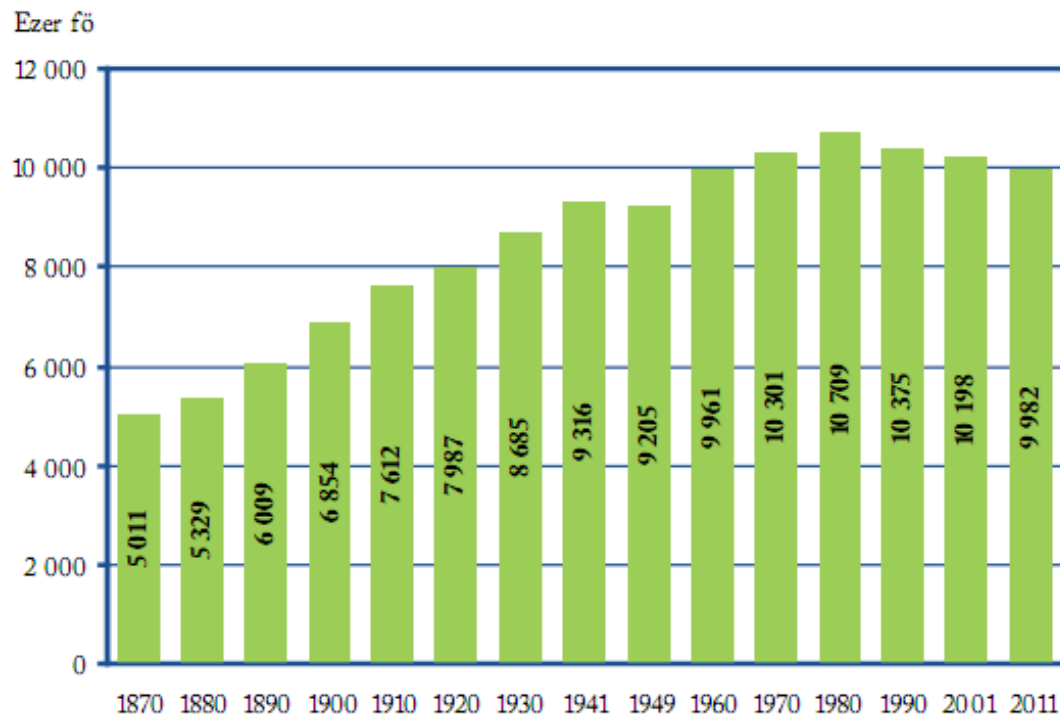
Népszámlálás: Egy meghatározott területen élő népesség minden egyedére kiterjedő, az adott időpontra vonatkozó demográfiai, gazdasági és szociális adatok gyűjtése, feldolgozása és közzététele, többnyire 10 évenként zajlik.

A népszámlálás eszmei időpontja

- 1870-ben január 1-jén 0 óra,
- az 1880., az 1890., az 1900., az 1910., az 1920. és az 1930. években december 31-én éjfél,
- 1941-ben január 31-én éjfél,
- 1949-ben, 1960-ban, 1970-ben, 1980-ban és 1990-ben január 1-jén 0 óra
- 2001-ben február 1-jén 0 óra,
- 2011-ben október 1-jén 0 óra volt.

A Központi Statisztikai Hivatal 2011 októberében hajtotta végre Magyarország 15. népszámlálását. Csaknem 40 ezer számlálóbiztos közel 4,4 millió lakást keresett fel, hogy adatokat gyűjtsön hazánk népességének társadalmi–demográfiai–gazdasági jellemzőiről és lakásviszonyairól. A népszámlálás feldolgozása és közzététele többéves folyamat.

A LAKÓNÉPESSÉG ALAKULÁSA, 1870–2011

A 2011. évi népszámlálás előzetes adatai szerint a lakosságon belül a férfiak aránya 47,2, a nőké 52,8 százalék.

Az elmúlt évtizedben tovább erősödött a nemek arányát jellemző nőtöbblet. Továbbra is Budapesten a legkedvezőtlenebb a nemek szerinti arány, itt ezer férfira 1210 nő jut, míg Fejér megyében csak 1061.

A 2011. évi népszámlálás előzetes adatai címmel a KSH sajtótájékoztatót tartott 2012. március 27-én. Az előzetes jelentés letölthető:

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepszel02011.pdf>

Népszámlálás 2011 - Előzetes adatok 2. A népesség és a lakásállomány jellemzői

A NÉPESSÉGNÖVEKEDÉS PROBLÉMÁI

